

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 8.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Pošno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/4 strani
Din 250.—, 1/8 strani Din 125.—,
Mail oglasi vsaka beseda Din 1.—

Jugoslovanski konkordat.

Dve vrhovni oblasti sta na svetu, ki urejeta odnose med ljudmi ter jih vodita k blaginji kot cilju: duhovna oblast in svetna oblast. Nositeljica prve je cerkev, druge pa država. Med obema oblastima ne more biti stvarnega nasprotja, ker je početnik obeh isti, in sicer Bog. Nasprotstvo nastane šele takrat, ko ena posega v območje in področje druge oblasti. Po spričevanju zgodovine nastopa to dejanstvo s poseganjem državne oblasti v delokrog in območje cerkvene. Ker po načelih dinamike (nauka o silah) napad rodi odpor, vznikne med obema oblastima borbeno stanje, čigar zle posledice čutijo državljani, ki niso samo člani države, marveč obenem tudi člani cerkve. Mir je največje dobro na svetu in kot tako tudi ideal države; zato je stanje protivnosti med svetno in duhovno oblastjo v največjo škodo sami državi. Predpogoj za edinstvo in složno delovanje obeh vrhovnih oblasti je priznanje in spoštovanje pravic, ki jih ima ena in druga oblast. So stvari zgolj duhovnega značaja, ki pripadajo samo cerkvi in ki se v nje ne sme vtikati državna oblast. So pa tudi takšne stvari, ki spadajo v delokrog in območje države in ki se v nje ne sme vtikati cerkvena oblast. So pa tudi takšne stvari, ki pod enim vidikom spadajo v cerkveno področje, pod drugim pa v državno. To so tako zvane mešane zadeve (vprašanja šole, vzgoje mladine, zakonske zveze itd.). Najboljša rešitev teh skupnih zadev je konkordat = pogodba med rimskim papežem in državo.

Pred narodno skupščino v Beogradu že leži od decembra lanskega leta jugoslovanski konkordat (pogodba med papežem in našo državo) ter je sedaj stopil v stanje parlamentarne razprave. Podpisan je bil 25. julija 1935. Ko je s predlogom parlamentu postalo besedilo konkordata znano javnosti, je zavzela srbska pravoslavna cerkev, ki se je prav za prav ta zadeva ne tiče, kakor se nas katoličanov ne tiče, jo zadeve pravoslavne cerkve, ostro odklonilno stališče. Razburjenje, ki se je pomnožilo z nestvarno agitacijo, se je večinoma že pomirilo. Vsebinsko konkordata ne opravičuje razburjenja, ker je bistveno ista, kot je v drugih konkordatih. Zgodovina konkordatov se začne z letom 1106, ko je angleški kralj Henrik I. sklenil prvi konkordat s papežem, obsega torej dobo 830 let. Število konkordatov je zlasti naraslo po svetovni vojni, ko je bilo treba urediti cerkvene zadeve zlasti v novih državah, pa tudi v nekaterih starih. Konkordat je neka vrsta meddržavnih pogodb, s katero hoče cerkev doseči, da se ji prizna svoboda verskega izpovedanja in nemotenega delovanja, svoboda duhovščine,

višje in nižje, pri verskem delovanju, pravna osebnost njenim različnim ustanovam, imovinska sposobnost in svobodno upravljanje cerkvene imovine. Cerkev se posebno trudi, da bi dosegla v konkordatu zagotovilo o verski vzgoji mladine (v jugoslovanskem konkordatu členi 26—28), sprejetju cerkvenega zakonskega prava za katoličane (člen 32) in o svobodi in nemotenem delovanju Katoliške akcije izven strankarske politike (člen 33).

Cerkev upošteva pravico države do nacionalne vzgoje vseh svojih članov in tudi domače duhovščine, zato je tej zahtevi tudi v jugoslovanskem konkordatu popolnoma ustreženo (člen 19). K temu členu je vlada dr. Stojadinoviča dobila od svete stolice potom apostolske nunciature v Beogradu naslednje avtentično (pravilno, pristno) tolmačenje: »Nikakega dvoma ni, da se prav tako tudi v semeniščih, kakor v drugih šolah pod vodstvom ali nadzorstvom cerkve mora gojiti pri učencih zavest za njihove dolžnosti do domovine, države in človeške družbe na podlagi načel krščanske vere in morale.« Cerkev tudi vestno upošteva pravice narodnih manjšin. V konkordatu z Italijo je morala italijanska država priznati, da imajo vsi njeni prebivalci po cerkvenih pravilih pravico, da se versko oskrbujejo v svojem jeziku. Po pogodbi z našo državo se italijanska vlada vedno bolj zaveda te svoje dolžnosti. V tem vprašanju se katoliška cerkev vedno bolj postavlja na stališče vzajemnosti in enakoveljavnosti narodnih manjšin v posameznih državah. »Slovenski gospodar« je to stališče vedno branil in more z zadovoljstvom ugotoviti, da je to stališče kot pravilno odobrila tudi sveta stolica.

To stališče je določno izraženo v konkordatu z Nemčijo leta 1933, kjer je določeno, da ne smejo biti nenemške narodne manjšine v Nemčiji, kar se tiče pravic materinega jezika v bogoslužju, šoli in cerkvenih društvih, v neugodnejšem polo-

žaju, kot je pravni in dejanski položaj nemške narodne manjšine v dotični tuji državi. V zaključnem protokolu k nemškemu konkordatu obljublja sveta stolica (papež), da se bo v bodočih konkordatnih pogajanjih držala glede nemških manjšin istega načela, ki ga je sprejela Nemčija. Obe določili sta skoro dobesedno sprejeti v členu 11 jugoslovanskega konkordata. V izjavi, ki jo je sveta stolica preko svoje nunciature v Beogradu poslala vladi, je s poudarkom izjavljeno, da se bo sveta stolica tudi izven konkordatskih pogajanj — tu gre sveta stolica dalje kot v nemškem konkordatu — zavzela za pravico do uporabe narodnega jezika v dušnem pastirstvu vernikov, pri pouku in v življenju katoliških organizacij v državah, kjer žive naše manjšine. Ti dve obljubi sta, kakor poudarja predsednik vlade dr. Stojadinovič, širši in izrecnejši od tistih, ki jih je mogla naša vlada doseči od raznih vlad, s katerimi je razpravljala o istem vprašanju.

Mnogo kritike je vzbudil člen 8., ki odreja depolitizacijo — nevmešavanje v strankarske politične boje — katoliških duhovnikov, ki so v dušnem pastirstvu. To je bila zahteva takratne JNS vlade, ne pa svete stolice, ki je to dovolila s pogojem, da bo jugoslovanska vlada istočasno predpisala za nekatoliško duhovščino iste določbe o depolitizaciji, kot jih bo izdala sveta stolica za katoliško duhovništvo. Ker je ta člen povzročil mnogo prahu v javni razpravi, je sveta stolica po prošnji sedanje vlade izjavila, da ni imela nobene interesa, da pride to določilo v konkordat ter da se tudi v bodoče odpove sleherni pobudi v tem vprašanju. V svojem pismu, ki ga je predsednik vlade poslal v tej zadevi predsedniku narodne skupščine, se končno ozira na povse neupravičeno bojazen, da bi srbska pravoslavna cerkev bila v bodoče v slabšem položaju, kot je bila doslej, ter zagotavlja, da je srbski pravoslavni cerkvi, kakor tudi ostalim, po zakonu priznanim veroizpovedim zajamčena popolna enakost in enakopravnost.

V NAŠI DRŽAVI

Narodna skupščina in njeno delo. Zadnjič smo poročali, da je sklicana narodna skupščina na daljše zasedanje. Skupščini je predložil notranji minister dr. Korošec zakonski osnutek o prekrških in je tudi pred poslanci utemeljil izdelavo novega zakona, o katerem so razpravljali posamezni govorniki. Najvažnejša točka tokratnega zasedanja pa bo razprava o kon-

kordatu ali pogodbi med sveto stolico in našo državo, o kateri poročamo natančneje na uvodnem mestu. Veliko časa tratio JNSarski poslanci, kateri vlagajo brezpomembne interpelacije na posamezne ministre in zahtevajo za to svoje delo nujnost. Samoočebni umevno je, da se posebno odlikujejo v tem oziru zastopniki JNS iz Slovenije. Priromali so s celo vrsto interpelacij na notranjega ministra, v katerih slikajo, koliko preganjanj trpijo naprednjaki v Sloveniji. Banske uprava je uradno dognala, da so pristaši JNS umorili visokošolca Dolinarja, onečastili državno zastavo v Laškem in da

je pogorel sokolski paviljon v Ljubljani v zelo čudnih okoliščinah. V očigled na kratko naštetim dejstvu najhujše nasilnosti, katero je zagrešila v zadnjem času ravno JNS doma na Slovenskem, bi rada potem interpelacij v skupščini lagala, da so njeni privrženci izpostavljeni šikanam. JNS boli nezmerno samo to, ker se bodo radi njenih najnovejših zločinov uporabljali zakoni, nad katerimi so napredni nasilneži stali pod prejšnjimi režimi. Kazen pride za vsak greh in tako bo tudi JNS sedaj prejela od sodišča, kar si je že davno zaslužila!

Sporazum s Hrvati in JNS. Vprašanje sporazuma s Hrvati se je pritiščalo v časopisju tako daleč, da je sedaj ugotovljeno tole: Med Hrvati sta dve struji. Prva je odločno za sporazumno delo s Srbi in Slovenci. Druga in močnejša pa zahteva za Hrvate pred pobotanjem še neka zaščena. Obe skupini sta pa odločno za to, da se popolnoma zatre ter iztrebi po vsej državi JNS, ki je tvorila doslej največjo oviro, da ni došlo do pobotanja.

Slovenska ljudska fronta se je čisto razkldila. Kakor hitro so začeli ustvarjati po navodilih iz Moskve po nekaterih evropskih državah zloglasne ljudske fronte, je tudi slovenska nezadovoljna napredna in socialistična gospoda začutila potrebo, da se med seboj pobrati v ljudski fronti. Koj ob rojstvu so se priznali z velikim po časopisju razbodbanim tamtamom k ljudski fronti: slovenski mačkovci z mariborskim advokatom in bivšim samostojnim demokratom dr. Kukovcem, socialni demokratje in razni tajni komunisti. Najprej je došlo med slovenskimi mačkovci do razkola. Ena skupinica se je oprijela dr. Kukovca, druga in močnejša bivšega prosvetnega nadzornika dr. Lončarja in poslanca dr. Doboviškega. V najnovejšem času pa se je od Mačka čisto prezrti dr. Kukovec začel nagibati k staremu srbskemu demokratu Davidoviču. Radi popolne razdvojenosti pod slovensko Mačkovo marlo so tudi socialisti ubrali svojo pot in od slovenske ljudske fronte ni ostalo nič — prav za prav je že ob rojstvu ni bilo nič. Socialisti so hudi na dr. Kukovca v svojem lističu »Delavska politika«, dr. V. Kukovec se brani v »Neodvisnosti« in tako je ta za kratek čas zlepljena gospoda čisto razdvojena in pomenja v javnosti toliko, kakor razgrajška pivska družba v kotu kake krčme.

V DRUGIH DRŽAVAH

Posvetovanje Male zveze 30. avgusta. Konferenca Male zveze se bo vršila letos 30. avgusta v Sinaji pri Bukarešti radi tega, ker bo romunski zunanji minister Antonescu za eno leto prevzel predsedstvo stalnega sveta Male zveze. Drugo leto postane predsednik zopet dr. Stojadinovič.

Sporazum med Avstrijo in Nemčijo postavljen na glavo. Po posredovanju in navsleh Mussolinija se je začela Avstrija po svojem kanclerju dr. Schuschniggu nagibati k sporazumu z državami Male zve-

ze. Mussolini hoče, da pride do sodelovanja med državami rimskega pakta (Italijo, Avstrijo ter Madjarsko) in med Malo zvezo. Avstrijska politika povsem drugega sporazumevanja, kakor ga je hotela in zasleduje Hitlerjeva Nemčija, Nemcem nikakor ni po volji in so začeli po svojem časopisju oster boj proti dr. Schuschniggovi Avstriji.

Nemčija bo zgradila tekom šestih let 58 novih bojnih ladij. Po najnovejšem načrtu bo Nemčija zgradila tekom šestih let 58 novih bojnih ladij. Med temi bodo tudi velike po 26 in 35 tisoč ton, dalje 14 križark, 40 torpedovk in več podmornic.

Kako visoke davke bo uvedla francoska vlada. Vlada druge izdaje ljudske fronte pod predsedstvom Chautempsa se je odločila, da bo uvedla takoj celo vrsto novih davkov, katere je hotela narodu prvotno naprtiti postopoma. K takojšnji obremenitvi z novimi davki je bila vlada prisiljena, da se reši popolnega finančnega poloma, do katerega je dovedla Francijo prejšnja Blumova vlada. Novi finančni minister Bonnet je napovedal, da potrebuje 27 milijard frankov (60 milijard Din) do novega leta. Obseg takojšnjih novih davkov za kritje najnujnejših potreb znaša devet milijard frankov (20 milijard Din). Davek bo znatno zvišan na: vžigalice, tobak ter bencin, carina bo višja na kavo, sladkor in še na nekatere druge življenjske potrebščine. Podražena bo železniška tarifa in poštne pristojbine. Tako zgleda slika skrajno zavoženega gospodarstva, katerega je zagrešila tekom enega leta prva izdaja ljudske fronte pod predsedstvom žida in socialnega demokrata ter velikega bogataša Bluma.

Nenadno zblizanje med Vatikanom in Francijo na vidiku. Papežev tajnik kardinal Pacelli je odpotoval te dni s spremstvom v Francijo, kjer je prisostvoval posvetitvi nove cerkve sv. Terezije v Lissieu-xu. Kardinal Pacelli bo obiskal tudi Pariz, kjer se bo sestal s francoskim zunanjim ministrom Delbosom, sprejel ga bo še v posebni avdienci predsednik republike Lebrun. Po vojni je to prvi primer, da sta stopila v stik Vatikan in Pariz.

Razkrinkan atentator. Zadnjič smo poročali, da je bil izvršen bombni atentat na obče priljubljenega predsednika portugalske vlade Salazarja v Lissabonu. Napad k sreči ni uspel in Salazar, ki je rešil pred leti Portugalsko komunistične brezpravnosti in jo dovedel do blagostanja ter ugleda, je ostal nepoškodovan. Policija ima sedaj v rokah tudi atentatorja, ki je Portugalec in vodja komunistične organizacije. Z aretacijo napadalca je dokazano, da je dobil navodila za atentat iz Moskve potom Pariza in Valencije, kjer ima sedež rdeča španska vlada. Po tem razkritju bodo na Portugalskem pošteno pomedli s komunizmom.

Najnovejša zahteva voditelja španskih nacionalistov generala Franca. Vodja nacionalistov v Španiji, zmagoviti general Franco, je poslal zapadnim velesilam in vsem onim državam, ki imajo svoje zastopnike v odboru za nevmešavanje v španske zadeve, obvestilo ali noto. V tej noti zahteva Franco, da se njegova vlada prizna za vojskujočo se državo, ker je to vlada, na katere ozemlju vlada popolen red in ker je to edina vlada v Španiji. V nasprotnem primeru nova vlada, ko se bo

vojna končala, ne bo obnovila zvez in ne bo dala nikakih ugodnosti onim državam, katere se bori proti tem njenim zahtevam.

Predsednik vlade na Irskem v škripcih. Že zadnjič smo poročali o izidu parlamentarnih volitev na Irskem, katere je razpisal predsednik vlade De Valera. Prvotni izidi niso bili istiniti in pomenja končni in resnični zaključek velike neprilike za De Valero in njegovo dosedanjo politiko. De Valera je šel na volitve v pričakovanju, da mu bo narod z absolutno večino odobrila njegovo politiko popolne osamosvojitve Irske od Anglije. De Valera je imel doslej vsa leta v zbornici absolutno večino in sedaj si je priboril z opozicijo enako število mandatov. De Valera je dobil skupno pri zadnjih volitvah 69 mandatov, opozicija pa ravno toliko, in sicer Cosgrave 48, delavska stranka 13 in neodvisni 8 mandatov. Novoizvoljeni parlament je sklican za 21. julij. Do tedaj se bo moral De Valera odločiti, s katero opozicijsko skupino bo tvoril večino v zbornici. De Valerovi prijatelji raznašajo, da bo novoizvoljeni parlament v kratkem razpuščen in da bodo razpisane zopet nove volitve.

Predlog za razdelitev Palestine. Palestina je pod pokroviteljstvom Anglije in so se vršili tamkaj že leta najsrdečiji boji med židi in arabskimi plemen. Angleži so pomirjali po možnosti na življenje in smrt se boreča tabora in so poslali iz Londona v Palestino posebno kraljevsko komisijo, ki je ugotovila na licu mesta vzroke borbe med židi in Arabci. Ko je komisija proučila vse palestinske prilike, je sestavila posebno spomenico na naslov angleške vlade, v kateri predlaga razdelitev Palestine na tri dele. Ta spomenica je bila istočasno objavljena v Londonu in Jeruzalemu. Razdelitev svete dežele v tri dele bo zgledala takole: 1. arabski del, združen s Transjordanijo, 2. židovski del, 3. področje pod britanskim pokroviteljstvom, ki bi segalo na severu od Jeruzalema, južno do Betlehema s hodnikom na morje. Pod pokroviteljstvom bi imela biti tudi uprava nad Nazaretom, da se zavaruje ta sveti kraj, in nad bregovi Tiberijskega jezera. Predlog kraljevske komisije bo v kratkem predložen angleški spodnji zbornici v razpravo, nato pa takoj svetu Zveze narodov, ki ga bo sigurno odobrila. Ako bo zgoraj omenjeni predlog sprejet od angleške vlade in Zveze narodov, ga bodo Angleži izvedli, ne oziraje se na vse-mogoče ugovore židov in Arabcev.

Znaki novih sovražnosti med Kitajci in Japonci. V noči na 7. julij je prišlo severno od Pekinga do vojaškega spopada med četami kitajske nankinške vlade in japonske armade. V večernih urah so se sprijeli Kitajci in Japonci v posameznih skupinah; v noči na 7. julij pa se je razvila prava bitka, v katero je poseglo topništvo. Položaj je zelo resen, ker so Japonci odposlali v ogroženo ozemlje znatna ojačenja. Japonci trdijo, da je prišlo do krvavega spopada radi kitajskih izzivanj in pade vsa odgovornost na nankinško armado in vlado.

Novomašnikom — lepo darilo! Slovenski obrednik, brevir, mali misale, križ, kip, škropilnik, pridigarske knjige — vse to so trajni in najprikladnejši spominki. Največja izbira v Cirilovi Maribor-Ptuj.

Vse papirne potrebščine za razne prireditve, kot kreppapir, svileni papir, papir za rože, listje za rože, papirni servijeti, namizni prti, papirni krožniki, torten-papir — na malo in veliko — v Cirilovi Maribor-Ptuj.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Katoliški paviljon na svetovni razstavi. Svetovna razstava v Parizu, ki je že otvorena ter privlači na tisoče in tisoče ljudi iz raznih delov sveta, je dobila tudi svoj katoliški paviljon. Odbor, ki ima v svojih rokah organizacijo in prireditve razstave, je povabil francoske katoličane, naj izgradijo ter priredijo svoj lastni paviljon. Slično povabilo so francoski katoličani prejeli leta 1931 o priliki kolonialne razstave v Parizu ter so se temu povabilu odzvali. Odzvali so se tudi povabilu na letošnjo svetovno razstavo. Francoski škofje so poslali med francoske katoličane prošnjo, naj prispevajo milodare ter tako omogočijo aktivno udeležbo katoličanov na svetovni razstavi. Prošnja je imela uspeh. Iz prispevkov je bil zgrajen katoliški paviljon, ki prikazuje težnje, napore in uspehe katoličanov na področju vsestranskega verskega življenja. Paviljon je stal tri milijone frankov ter je že otvoren. Z zanimanjem si ga ogledujejo verniki, pa tudi neverniki.

Kako delajo obtožbe. Narodnosocialistična stranka, ki ima sedaj Nemčijo v svojih rokah ter jo vlada po boljševiškem vzorcu, preganja katoliške redovnike in duhovnike. Očitajo jim večših zločinov zoper nemško valuto, večših zoper moralo. Tako se je nedavno vršila pred rednim nemškim sodiščem ta-le razprava, o kateri poroča vatikanski list »Osservatore Romano«: Neki duhovnik je bil obtožen nemoralnega dejanja z nekim slaboumnikom, ki je bil glavna priča zoper duhovnika. Slaboumnik je blebetal zoper duhovnika, kakor so ga bili narodno-socialistični protivniki naučili. Advokat, ki je branil obtoženega duhovnika, je protestiral, da je slaboumna oseba glavna priča zoper obtoženca. Sodišče pa vztraja na tem, da se pričó zasliši in izpraša. Da dokaže sodišču ne samo nepravilnost, marveč tudi abotnost njegovega postopanja, stavi odvetnik slaboumniku to vprašanje: »Kolikokrat sem jaz s teboj grešil?« Slaboumnik zablebota, kakor so ga bili naučili: »Dva- ali trikrat.« Navzoči se začudijo. Nato pokaže advokat na predsednika sodišča ter vpraša slaboumnika: »Kolikokrat pa je ta s teboj grešil?« Slaboumnik odgovori: »Deset- ali enajstkrat.« Vsi ostrmijo. Sodišče je uvidelo, da se je s pravdo zaletelo. Duhovnik je moral biti oproščen. Narodno-socialistično sodišče, ki se je s tem slučajem nesmrtno osmešilo, se je hotelo nad odvetnikom s tem maščevati, da so ga črtali iz imenika advokatov. Taka pravica sedaj vlada v Nemčiji.

Katoliške esperantiste je zadela velika zguba. Esperanto je napravljen mednarodni jezik, ki bi naj nadomestil jezikovno razkosanost in njene slabe posledice v mednarodnem življenju. Katoliški esperantisti po svetu so združeni v Mednarodno zvezo katoliških esperantistov, koje predsednik je bil Jean Giralt, duhovnik in profesor v Španiji. Ta mož, ki je med esperantisti raznih narodnosti užival spoštovanje in ljubezen, je meseca avgusta 1936 umrl mučeniške smrti. Komunisti so ga zgrabili, ga strašno mučili, odsekali mu roke in končno truplo zažgali. Katoliške

esperantiste po svetu tolaži zavest, da je njihov predsednik junaško pretrpel vsa mučenja ter dosegel krono mučeništva.

Sv. pismo in Bog v Rusiji. V Rusiji je vsaka knjiga in vsak list, ki bi le količkaj pisal za vero in Boga, strogo prepovedan. Ne sme se ne tiskati ne razširjati. Nekateri, ki živijo izven Rusije, so hoteli potrebi po verskem čitivu odpomoči s tem, da so poslali 2000 biblij (izvodov sv. pisma) v Rusijo. Ko so doznale za to boljševiške oblasti, so predpisale za svete knjige izredno visoko carino, tako visoko, da je nikdo v Rusiji ni mogel plačati. Tako je sv. pismo ostalo brez prejemnika in boljševiške oblasti so samozadovoljno odredile, da se mora vseh 2000 izvodov sv. pisma zažgati. V Rusiji traja brezbožniški režim naprej.

NOVICE

Osebnosti.

Dva novomašnika. V nedeljo 11. julija sta bila v semeniški kapeli sv. Martina v Šibeniku posvečena v mašnika dva naša rojaka, g. Franc Štempihar iz Velesovega na Gorenjskem in g. Lojze Kurent iz Trbovelj, ki sta sklenila posvetiti se naporu dušnopastirskemu delu na sončni obali sinjega Jadrana. Prvi bo pel novo sv. mašo v rojstni župniji v Velesovem 18. julija, drugi pa 25. julija v Trbovljah. Radujemo se z gospodom vsi, ki ju poznamo. Prav iz srca jima častitamo in želimo obilo božjega blagoslova v vzvišenem poklicu!

Nesreče

Strahovita vremenska nesreča nad Halozami. Dne 8. julija proti večeru so doživeli v Zavrču, Lovrenčaku, Gorščaku in po delu Turskega vrha strahovito neurje s točo. Toča ni zbila samo vinogradov ter sadovnjakov, ampak tudi vse poljske pridelke in je s tem uničil velikemu delu Halozanov živež. Nad tri četrt ure trajajoče neurje je bilo spremljano od viharja, ki je ruval drevje s koreninami ter odnašal strehe. Občinski zastopniki in komisija okrajnega načelstva iz Ptuja ocenjujejo ogromno škodo.

Z avtomobilom v hišo. Dne 9. julija v zgodnji uri se je zgodila v Mariboru pri gostilni »Pri zlati hruški« v Magdalenskem predmestju avtomobilska nesreča. V četrtek 8. julija zvečer so najeli štirje na dopustu bivajoči marinarji taksi in so se odpeljali na vinsko rajžo v okolico Maribora. Nazadnje se je mudila družba v Radvanju, odkoder se je vračala ob treh zjutraj v mesto. Potniki so bili prav židane volje in so prepevali v avtomobilu. Lastnik avtomobila Ferdinand Czemba je hotel mesto po Dvoršakovi ulici po Ruški cesti do glavnega mosta. Radi strmine ali pa radi odpovedi zavore se je zaletel voz z vso silo v zid krčme »Pri zlatem zvoncu« na Ruški cesti. Sunek je bil tako močan, da sta popokali obe pnevmatiki na prvih kolesih. Hladilnik se je upognil, luči in

Sejmarji! Vzemite s seboj tudi Slomškove svetinje, ki jih ljudje tako želijo imeti! Lahko jih boste odprodali. Svetinje se dobijo v Cirilovi Maribor-Ptuj.

Ogljene ščetke

Dobavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača tvrdica

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb I. Pretinač 60.

Nedavno je poslal krvoločni diktator Stalin mladim dečkom in deklicam, 10 do 12 let starim, poslanico, ki jim v njej to-le veleval: »Varovati se morate vsakega tujega vpliva. Vsak izmed vas mora postati brezbožnik. Kdor je brezbožnik, je pravi revolucionar, pravi komunist. Kadar mislite na Boga, ste izdajice komunizma.«

sprednja šipa so se razbili. Pri trčenju je lastnika avtomobila tako pritisnilo k volanu, da se je zlomil in šofer je dobil hude notranje poškodbe in še obrezal se je na drobcih razbite šipe. Medtem ko je poškodovani ostal v avtomobilu, so se veseli potniki razbežali pred bližajočim se stražnikom. Poklicani reševalci so Czembo prepeljali v bolnišnico. Tri pobegle potnike je policija izsledila in jih zaslišala, četrti je ostal še prikrit.

Mrtev v obcestnem jarku. V Vurmatu pri Sv. Ožbaltu ob Dravi so našli v obcestnem jarku mrtvega 45—50 let starega moškega. Imel je strto levo roko in lobanjo. Sodna komisija je mnenja, da je postal neznanec žrtev avtomobila. Orožniki iz Selnice so našli na nekem travniku štiri krave, katere je neznan moški pred nesrečo gnal iz Maribora proti Dravogradu.

Nesreča desetletnega dečka. Na Pristanu v Mariboru je splezal desetletni Ferdinand Schulz na drevo in je padel z njega. Pri padcu si je zlomil obe roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Modras je pičil v Selnici ob Dravi v desno nogo 17 letnega hlapca Stanka Žunko, ki se je zatekel po pomoč v mariborsko bolnišnico.

Delavec ponesrečil pri spuščanju hlodov. Pri spuščanju hlodov je hudo ponesrečil 54 letni delavec Leopold Krofl iz Pečovnika pri Celju. Hlod ga je zadel pri spuščanju z vso silo in ga je hudo poškodoval na glavi in mu zlomil več reber. Krofla so oddali v celjsko bolnišnico.

Vlak zadel v kolesarja. V Medlogu pri Celju pri prehoju ceste preko železnice je hotel kakih 45 let stari kolesar, ki se je peljal iz Petrovč proti Celju, prehiteti savinjski vlak, ki pripelje v Celje ob 18.40. Lokomotiva je sunila kolesarja s tira na cesto. Pri padcu je dobil hude poškodbe na glavi in na znotraj. Poklicani reševalni avto je poškodovanega prepeljal v celjsko bolnišnico, kjer so ga takoj operirali. — Osebnosti niso mogli koj ugotoviti, ker je bil ponesrečen tudi po prepeljavi v bolnišnico v nezavesti.

Kolesar podlegel poškodbam. Zgoraj poročamo o neznanem kolesarju, katerega je sunil savinjski vlak na železniškem prelazu v Medlogu pri Celju. Gre za Mihaela Horjak, 39 letnega upokojenega rudarja in posestnika iz Laškega. Omenjeni se je odpeljal iz Laškega z letaki laške gasilske prireditve, katere je lepil po Savinjski dolini. Vračal se je na kolesu iz Petrovč v Celje in ga je pri tem zadela smrtno-ne-

varna nesreča, kateri je podlegel v celjski bolnišnici 9. julija zjutraj.

Starka se smrtno poškodovala pri padcu po stopnicah. Helena Šarner, 87 letna občinska reva v Laškem, je padla po stopnicah. Pri padcu je dobila tako hude poškodbe, da je umrla v celjski bolnišnici.

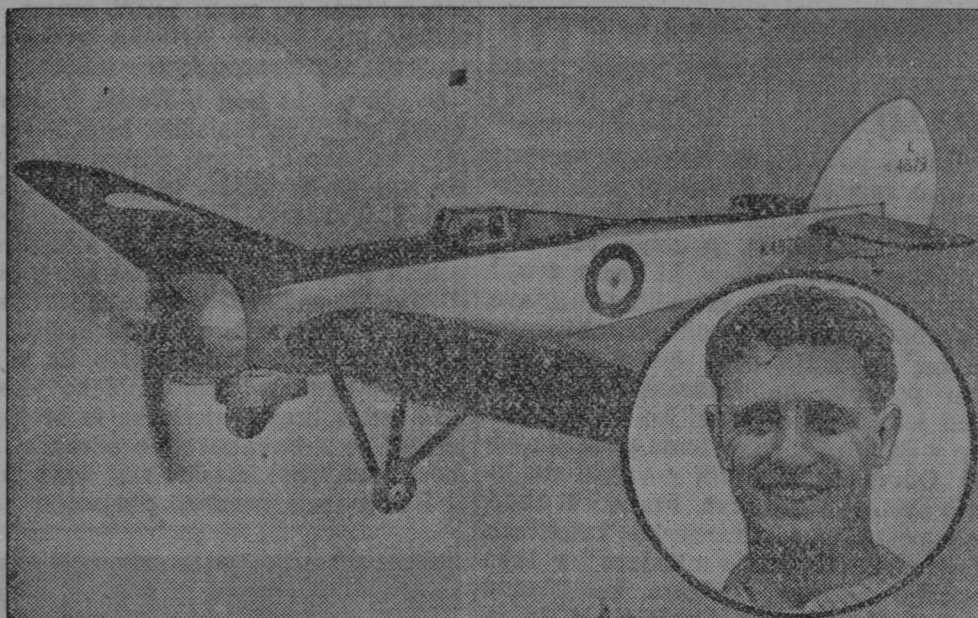
Pri delu smrtno ponesrečil. Pri delu v kamnolomu v bližini papirnice bratov Piatnik v Radečah pri Zidanem mostu je zasula zemlja do kolen delavca Franca Ilinčič iz Radeč. Pri zasutju je udaril s tako silo z glavo ob kamen, da si je prebil lobanjo, iz katere so mu izstopili možgani in je bil pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo z dvema malima otrokoma.

Po nesreči se ustrelil skozi srce. Na Sinovici pri Sodražici na Kranjskem je dobil 18 letni posetniški sin Ivan Oblak flobertovko in jo je nesel v kaščo. Ker sina ni bilo dalje časa na spregled, je šel njegov oče pogledat za njim in ga je našel na tleh mrtvega s prestreljenim srcem. Nihče ne ve, kako se je zgodila smrtna nesreča. Najbrž fant ni znal, da je puška nabita in se je orožje sprožilo vsled neprevidnega ravnanja.

Sod vina smrtno pomandral trgovca. Jospina Trdina, krčmarica v Škofji Loki, je kupila na Štajerskem deset sodov vina. Po vino se je odpravila s tovornim avtomobilom škofjeloškega prevoznika Ravniharja. Z njo se je peljal poleg šoferja njen 11 letni sinko in trgovec Ivan Potočnik iz Škofje Loke. Po prevzemu vina so se vračali čez Vransko proti Škofji Loki skozi Tuhinjsko dolino proti Kamniku in so hoteli čez Vodice domov. V bližini vasi Laze na Kozjem brdu je odpovedala na težko naloženem avtomobilu zavora. Šofer se je hotel izogniti nesreči in se je spustil z vozilom navzdol. Avto se je med brzenjem po hribu prevrnil ter dvakrat prekucnil. Sod vina so se zvalili po strmini in so potegnili s seboj trgovca Potočnika ter so ga tako pomandrali, da je obležal pri priči mrtev. Trdinova in njen sinko sta se hudo poškodovala, vendar se bosta pozdravila. Lažje praske je dobil šofer.

Na portugalskega ministrskega predsednika Salazarja je bil poskušen atentat od voditelja portugalske komunistične organizacije.

16.440 metrov visoko se je dvignil v aeroplanu angleški letalski poročnik Adam in si je priboril svetovni rekord, katerega je imel italijanski letalec Pezzi. Adam je prekosil Pezzija za 785 m.

Najboljši strelec angleške armade je korporal I. White, katerega nesejo tovariši po nagradi na ramah s tekmovalnega prostora.

Na angleški postaji je zavozil vlak z vso brzino na slepi tir in se je prevrnil. Nesreča je zahtevala štiri mrtve in dvanajst hudo ranjenih.

Če pade kolo z avtomobila. V Bohinjski Bistrici je padlo kolo z drvečega avtomobila, katerega je šofiral šofer Franc Fajdiga. V avtomobilu se je peljal Jan Ulman, občinski tajnik v Kamniku, z družino. Ker se je vozilo prevrnilo, so dobili vsi potniki poškodbe in so jih ptepeljali v ljubljansko bolnišnico. Ulmanovi so si kmalu opomogli, poškodba šoferja Fajdige pa je resnega značaja.

Smrt pod z gnojem naloženim vozom. V Pipanovi jami ob Vilharjevi cesti v Ljubljani se je zgodila 8. julija smrtna nesreča. 22 letni voznik Ivan Hujan iz Most, ki je služil pri posestniku Pircu z Ambroževega trga, je odvažal gnoj iz omenjene jame. Nenadoma se je poln voz gnoja prevrnil na Hujana in mu je teža zdrobila lobanjo, da je bil pri priči mrtev.

Pretres možganov. Franjo Franz, 46letni uradnik in strojni tehnik v tovarni »Kuverta« v Ljubljani, je padel tako nesrečno iz dvigala v tovarni, da si je pretresel možgane pri padcu in je dobil tudi druge notranje poškodbe. Reševalci so ga prepeljali v brezupnem stanju v bolnišnico.

Tramvaj poškodoval kolesarja. Huda nesreča se je zgodila 9. julija popoldne v Šiški pri Ljubljani, kjer se je hotel šofer Franc Avbelj s kolesom ogniti tramvaju. Kolo se mu je zarilo med tračnice in kolesarja je tramvaj podrl na tla tako, da je obležal nezavesten in so ga prepeljali v nevarnem stanju v bolnišnico.

Usodepolni udari strele. V Ljubečnem pri Celju je udarila strela v hlev posestnika Mirnika, ki je pogorel z raznim poljedelskim orodjem. Pogorelec je hudo udarjen, ker je bil sicer zavarovan, vendar ni plačal premije in mu ne bo izplačana zavarovalnina. — V Gaberju pri Celju je zgorelo vsled udara strele vojaško skladišče, v katerem je bilo veliko sena, slame ter ovs za vojaške konje. Gasilci so preprečili, da se požar ni razširil na sosedna poslopja. Škoda znaša 200.000 Din. — V Ložnici pri Celju je užgala strela in je vpepelil ogenj 50.000 Din vredno gospo-

Bodoče matere
morajo skrbeti, da se izognejo vsaki lenivosti prebavit, posebno zapeki, z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA

voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.
Ogl. reg. S br. 15485/35.

darsko poslopje posestniku Lipovškemu. Tudi v tem slučaju so obvarovali gasilci sosedna poslopja. — V torek 6. julija popoldne je prihrumela nad Maribor in okolico nevihta z udari strele. Udarilo je v strelovod dimnika mestnega vodovoda na Teznu, dalje je istotam strela hudo poškodovala transformator, izolatorje ter žice z visoko napetostjo pri podjetju »Kovina«. Na Teznu je še istočasno usekalo v oljnati priklop naprave za visoko napetost, ki je last tvrdke »Teksta« na Teznu. — Pri naganju sena je ubila strela v žalcu 31 letnega delavca Mihaela Obrezo iz Vel. Pirešice. Obreza je bil na mestu mrtev, ostalim delavcem se ni zgodilo nič posebnega. — Med nevihto je udarilo v vasi Kračali na Kranjskem v Lundrov skedenj, ki je pogorel do tal. — Pri Sv. Gregorju je urezalo v visoki mlaj, ki je stal od birme. — V gozdu nad Sodražico je ubila strela apneničarja Ivana Mervarja, doma iz Kastva pri Sušaku, ki je s svojim rojakom pripravljaval apnenico. Mervarjev tovariš je bil od udara samo omamljen in si je kmalu opomogel. — V Pružinski vasi pri Štornah v daljni okolici Celja je udar strele upepelil šestokenski kozolec mlademu gospodarju Valentinu Kramarju. Na pomoč prihiteli sosedje so ubranili hlev. Škoda znaša 50.000 Din, zavarovalnina pa samo 5000 Din. — Strela je zažgala velik kozolec dvojniki posestniku Martinu Grasičarju v Napušču, občina Sv. Jurij pod Kumom. Ob udaru strele sta spala na kozolec posestnikov sin ter hlapec in sta se komaj rešila. Ogenj se je razširil še na kaščo, drvarnico in hleve. Rešili so deset

glav živine ter šest svinj. Z gospodarskim poslopjem pa je zgorelo žito, orodje in vozovi. Sosedje so rešili hišo. Škoda je velika, zavarovalnina znaša komaj 8000 dinarjev.

Razne požarne nesreče. V bližnji okolici Ptuja je vpepelil najbrž od zlobne roke podtaknjen ogenj hišo in gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Steklec. Razen dveh poslopij so zgorele tri krave in pet svinj. Škoda znaša 40.000 Din. — V Vuzenici je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Alojzija Kresnik in je uničil ostrešje. Škode je za 25.000 Din. — V Slovenjgradcu je izbruhnil ogenj v hiši lnočarja Franca Lobej in je napravil precej škode. — V Kaniži pri Št. Ilju v Slov. goricah je postala žrtev plamenov viničarja posestnika Jožefa Muršeca. — V Levlju pri Poljčanah je zgorela 25.000 Din vredna hiša posestniku Janezu Ugerškemu. Posestnici Antoniji Franci je vpepelil ogenj v Poljčanah viničarijo in znaša škoda 10 tisoč dinarjev.

Razne novice.

Tekmo koscev in žanjic so priredili v bližini Maribora, kajpada na Gospodov dan. Prišlo je nekaj članov in članic nekega društva kmečkih fantov in deklet. Govorilo se je, da bo nastopilo 70 tekmovalcev, pa je nastopilo samo šest fantov in šest deklet. Tekma je torej bila prav klaverna. Zanimivejše pa je bilo to, kar je tekmi sledilo: zabava v gostilni do drugega dne. V čem pa so tamkaj tekmovali?

»Domovina«, ne slovenska, marveč jenesarska, simpatično poroča o obnem zboru Kmetijske družbe, ki je bil v nedeljo 4. julija. O poslovanju te zadrage ve samo toliko povedati, da so bili odobreni zaključni računi za poslovno leto 1936 in da je bila sprejeta razrešnica glavnemu in nadzornemu odboru. Česar pa jenesarsko glasilo ne poroča, bodo naši čitatelji našli v naši današnji številki v prilogi »Za gospodarje«. Tam se bodo uverili, ali in kakšna razrešnica bi bila upravičena.

Najmlajši ded v Franciji

Poseben rekord je dosegel neki Charles Drouet, ki živi v Aubervilliersu pri Parizu. Postal je po vsej verjetnosti najmlajši ded v Franciji. Kakor pripoveduje sam, se je rodil 31. decembra 1900. Njegova 17 letna hčerka pa je že 6. novembra 1936 dobila otroka in tako je Drouet pri 36 letih postal ded. Drouet je na to zelo ponosen. Največja njegova želja je, da bi se njegova vnučka, kateri velja zdaj vsa njegova ljubezen, tudi čimprej poročila, tako da bi nekako pri 50 letih, torej v najlepši moški dobi, postal že praded. Če mu bo sreča posebno naklonjena, utegne pri 70 letih biti že prapraded. Toda tako daleč, kakor

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

27

»Kaj? Ali ne verjamete? Ste mi res krotke ovčke!« se je rogal Lavrinc. »Pojdite pa pogledite v Dobrovlje, prepričajte se sami, kako lepo je vse zapleteno! Deklina se je usedla kakor na svoje. Saj je zadnjič oni Gašpar pravil v Kapli v gostilni, da je njegovi sestri veliko bolje, odkar ima tako postrežnico in da je take, kakor je Veronika, ni daleč naokoli nikjer; bolnica da brez nje kar biti ne more več. To ta sveta coprnica res zna, da ti vsakega norca na svoje limanice dobi.«

Špela je od jeze škripala z zobmi. Iz zelenih oči so ji švigali strastni ognji, rdeči lasje so ji goreli, pege na spačenem licu so ji čisto počrnele.

»Kar je še najbolj imenitno, tega še povedal nisem,« je nadaljeval Lavrinc in se zlobno režal; »... toda to je skrivnost, ne smem povedati. Obljubil sem, da tega ne bom drugim pravil.«

»Nam že lahko poveš. Mi ne povemo nikomur. Saj smo sami med seboj. Povej!« ga je nagovarjal krojač Murko.

Urarjeva Reza pa je silila:

»Povej, povej! Tiho bomo.«

»Tiho ko miš,« je dodal Jozelj.

»Ali ste mi radovedni, hehehe!« se je zahehetal

Lavrinc. »Če mi torej obljubite, da boste molčali, vam povem, pa samo vam... Cenca ima pod palcem: hišo brez dolga in še precej denarja. Ni dolgo tega, ko je napravila testament. Kaj pravite, komu je dala vse zapisati? Vse do zadnjega krajcarja — grofovemu jagru. Ko ženska umre — in to bo čez kak teden gotovo, bo Anza petičen mož; ne bo se mu treba pobijati z gamsi na planini, ko ga to delo itak ne veseli več, odkar se mu je oni krat pripetila tista nesreča. Gotovo se bo preselil v Dobrovlje v svojo lepo hišo in se bo oženil. Nevesta pa ga že kar v gnezdu čaka, hehehe.«

»Frklja prekleta! Pa se tako sveto drži! Oči ji je treba izpraskati, kropa bi ji ulila v lice,« se je penila Špela.

Njen oče, krčmar Tilen, je pozibal svojo kosmato glavo in je zakrolil:

»Kdo je testament videl? Komu je ženska na nos obesila, kaj je dala zapisati — komu, pravim, komu?«

»Videl testamenta nisem, vem pa natanko, kaj stoji v njem,« je rekel Lavrinc. »Moj prijatelj Kosutnik, dobroveljski občinski pisar, mi je vse povedal. Ta je bil zraven, ko je delala testament, in ga je pisal. — Toda nikomur ne smete povedati, da veste od mene ali od njega kaj; sploh ne smete nikomur ne besede o tem črhiniti.«

»Da, da, seveda... O skrivnostih treba molčati... Da pa je ta Veronika tako z vsemi mažami na-

30 letni jubilej. Društvo slovenskih katehetov je obhajalo 6. julija ob navzočnosti 60 članov in ljubljanskega škofa dr. G. Rožmana pri Mariji Pomagaj na Brezjah 30 letnico.

Elektrarna Fala v umetni megli. Bano vinske protiaeroplanske zveze iz Zagreba, Ljubljane in Maribora so se zbrale po svojih zastopnikih v Fali, kjer so napravili zanimiv poskus. Mariborski gasilci s štirimi tovariši od tvrke »Kovina« na Teznu so s pomočjo posebnih priprav tekom 20 minut obdali celo elektrarno Fala v obsegu enega kvadratnega kilometra z gosto umetno meglo. Poskus zameglitve je zelo dobro uspel.

Obrtniki na VI. mariborskem tednu. Prirediteljev Mariborskih tednov ima namen prikazati predvsem delovanje in napredek naše obrti, trgovine in industrije. Vsi razstavljalci se zavedajo važnosti sodelovanja na Mariborskem tednu, zato se že dalje časa pred otvoritvijo vneto pripravljajo. Ena najzanimivejših razstav je vsako leto razstava naših agilnih obrtnikov, saj pa je tudi zelo pestra in tako za obrtnike kakor za obiskovalce koristna. Tudi letos so se mariborski obrtniki odločili za sodelovanje na VI. mariborskem tednu. Po pripravah sodeč bo njihova razstava letos še večja in zanimivejša, saj bodo razstavljali obrtniki vseh strok. Sodelovali bodo mojstri, pomočniki in vajenci. Obiskovalci Mariborskega tedna bodo lahko občudovali praktične izdelke na obrtniški razstavi in ugotovili lep napredek. Na razstavi se bo občinstvo seznanilo tudi z onimi izdelki, ki jih izdelujejo v odlični kakovosti domači obrtniki, ki pa smo jih doslej v veliki meri uvažali iz tujine. Obrtniška razstava ima namen koristiti tudi obrtnikom samim, saj je znano, da nimajo baš rožnatega položaja. Prav zato je njihova marljivost in želja pripraviti čim lepšo razstavo tem bolj upoštevanja vredna. Ker je za obisk Mariborskega tedna, ki se bo vršil od 31. julija do 8. avgusta, dovoljena polovična voznina, je pričakovati zelo mnogo obiskovalcev, ki bodo znali ceniti agilnost mariborskih obrtnikov.

Počitnice bodo minule, kam pa potem? V Knobleharjev zavod Misijonarjev sinov presv. Srca v Dravljah pri Ljubljani se sprejemajo pridni dečki, ki žele postati duhovniki in se posvetiti misijonskemu poklicu. Mesečno plačilo prav nizko. V poštev pridejo dijaki vseh gimnazijskih razredov, za I. razred le taki, ki so že napravili sprejemni izpit na katerikoli gimnaziji. Gojenci Knobleharjevega zavoda obiskujejo škofijsko gimnazijo v št. Vidu. Prošnji za sprejem je priložiti krstni list, šolski izkaz, zdravniško spri-

čevalo. Natančnejša pojasnila se dobe pri vodstvu. — Knobleharjev zavod, Dravljje 148, p. šent Vid nad Ljubljano. — P. Stanko Dobovšek, misijonar.

»Vzajemnost«, društvo duhovnikov lavantinske škofije, ima svoj redni letni občni zbor dne 26. julija ob pol desetih v Mariboru, bogoslovje, Glavni trg 7, po običajnem sporedu. — Odbor.

Pozor pred sleparjem! Zadnji čas se potika po slivniški in framski župniji mož, ki polzveduje za bolnike, kateri trpijo na revmatizmu, vsled ran na nogah in sličnih boleznih. Bolnikom zatrjuje, da jih bo sigurno ozdravil. Ker se ljudem nalaže, da so ga poslali sorodniki, sosedje itd., mu marsikje nasedejo in verjamejo. Zahteva pa za svoje »mazilo« lepo vsoto. Tako je že ogoljufal v Slivnici več ljudi. Sleparski »zdravnik« je visoke postave, nad 45 let star, nosi s seboj oguljeno usnjato črno suknjo kot površnik. Kjer bi se pojavil, naj takoj opozorijo orožnike, da prejme za »mazaštvo« tudi zaslužen plačilo.

Naplavljen truplo. Pri Vuhredu je naplavila Drava truplo neznanca, ki je bil star 45—50 let in je bil več tednov v vodi.

Opozorjamo na otvoritev novo dozidanega lokala za oddelek manufakturne in konfekcijske trgovine Anton Macun v Mariboru. Lepo in zanimivo razstavo si naj vsakdo ogleda v podaljšanem hodniku. Pri tej priliki nudi ta splošno znana solidna trgovina za dobo enega meseca pet odstotkov popusta.

Obžalovanja vredni slučaji.

Kako vas sramotijo! Vas, slovenske moške in fante, ki ste se zbrali na sijajnem taboru v Celju, si drznejšo nezaslišano sramotiti jenesarji, pofarji in jugofašisti! Celjska »Nova doba«, pristno-jenesarski listič, je ponatisnila poročilo jugofašističnega »Pohoda« o celjskem taboru. Ponatisnila ga je v celoti brez pripombe, kar dokazuje, da se z njim istoveti. V tem poročilu se zasmehujejo slovenski možje in fantje kot »neka posebna pasma slovenskega naroda«, kot »redka pasma Slovencev«. Torej je slovenski kmečki mož in slovenski kmečki mladenič neka pasma slovenskega naroda, narod kot tak pa tvorijo jenesarski, pofarski in jugofašistični škrici. Dobro si zapomnite, slovenski

možje in fantje, to podlo sramotenje. Za ušesa pa primite tiste ljudi, ki stojijo za jenesarskimi in fašističnimi listi in ki jim vi nosite svoj denar. Strogo se držite načela: Svoji k svojim! Nasprotniki našega krščanskega in slovenskega načela smatrajo slovensko kmečko ljudstvo kot »pasmo«, kakor so nekdanj Turki in poturčenci smatrali kmeta kot »rajo«. Raja se je že davno osvobodila, tudi »pasma« bo dala svojim sramotilcem odgovor, ki bo trajno učinkovit!

Prvi skrunilec evharističnega križa prijet. Po Kranjskem je padla pod zločinsko roko brezbožnikov cela vrsta evharističnih križev in so bila vsa poizvedovanja za krivci zaman. Sedaj se je posrečilo prijeti zločinca, o katerem je neizpodbitno dokazano in je tudi že sam priznal, da je podžagal visok evharistični križ v Dolnjem Logatcu. Logatčani so postavili prvi evharistični križ 19. aprila 1935 in je padel dne 15. novembra 1936. Drugič so ga postavili 29. novembra 1936 in ta je bil podžagan v noči na 5. julij. Zaprti storilec je Andrej Seljak, mizar, ki ima hišico v drevoredu ob državni cesti od Logatca proti Vrhniki. Preiskava bo dognala, kdo je tega človeka nagovoril k zločinu, katerega je priznal po daljšem zanikanju pod težo dokazov.

Vlom v župno cerkev. V noči na 9. julij je bilo vlomljeno v župno cerkev v Kranjski gori. Vlomilec je odprl s ponarejenim ključem tabernakelj, iz katerega je prenesel monštranco in ciborij s hostijami v spovednico. Na monštranci je odlomil le en žarek, ker je videl, da nima vrednosti. Spravil se je nad krstni kamen, kjer je odlomil na posodi za sv. olje pozlačen križ. Nato je vdrl s krampom v grobnico pod kapelo sv. Jožefa, kjer je sedem krst. Vsem krstam je odvdignil pokrove in iz ene je vzel rožni venec v prepričanju, da gre za dragocenost. Nazadnje je vlomil še v oba nabiralnika. Eden je bil prazen, v drugem pa kakih 30 Din. Skupna škoda znaša 250 Din. Storilec se je pustil najbrž zvečer zapreti v cerkev, v kateri je domneval zlato in še razno drugo bogastvo, a se

mazana, tega bi nikoli ne bil verjel... Tiste ženske, ki se najbolj sveto držijo, so navadno najslabše... Škoda za jagra, zdaj je z našo godbo pri kraju!

Tako so govorili krojač, Reza in Jozelj vsi povprek. Špela pa je zdiralja, kakor da je ob pamet, v kuhinjo; tu je sedla na peč in se začela od jeze dreti... Ah, zdaj ve, zakaj se je je jagar tako otepal in ni hotel o ženitvi nič čuti! Tod ga je torej bilo!

Ali naj si nikar ne misli, da bo srečen s svojo izvoljenko! Ta coprnica ga ne sme dobiti; za to bo že ona, Špela, poskrbela.

Ko bi le vedela, kam je skril tiste ukradene reči iz šmarske cerkve! Saj vendar ni šent, da bi jih ne bilo mogoče najti!

Morda jih je skril v tisto luknjo gori, kjer je lani pobral orlovsko gnezdo in je potem tam hranjeval svoje orožje? Takrat mu je morala pomagati, ko je po vrveh vlačil svoji puški tja gor. V tisto luknjo bi se dalo od zgoraj dol po kaki močni vrvi že priti; korajže je treba...

Edino svojo ruto bi rada zopet imela, da bi on ne imel ničesar v rokah, kar bi moglo pričevati zoper njo; vsemu drugemu bi se rada odrekla.

Ne, ne, ničemur se ne mara odreči; vse hoče dobiti v roke, kar sta tedaj pobrala v cerkvi. Tedaj ga bo imela s čim držati, ne bo se ji mogel več izmuzniti, rajal bo, kakor bo ona žvižgala...

Glej ga, šenta, še nekaj! Ali bi se ne dale te reči podtakniti Veroniki? To bi bilo nekaj!

Peklensko zloben nasmeh je spreletel Špelin obraz... Da, naj velja, kar hoče, vse bo storila... Našla bo in bo spletla oni hinavski coprnici tako zanko, da ji bo sape zmanjkovalo...

Nenadoma je stal zraven nje Lavrinc, ki se je priplazil iz gostilne. Prijel jo je za roko in dejal priliznjeno:

»Ljubica, kaj pa delaš? Saj se vendar ne boš cmerila za jagrom! Pusti ga, naj gre cigan! Jaz te imam stokrat rajši, kakor te je imel on.«

»O jagru ne maram več čuti,« je zaškrpala Špela. »Ali tej kači mežnarski pa bom posvetila. To mrzim ko vrag. To moram zdrobiti — zadavila bi jo, uh! Že vem, kako.«

»Morda jo jaz še bolj mrzim ko ti. Le na priložnost čakam, da ji posvetim. Dajva skupno!«

»Če mi bo tvoje pomoči treba, ti bom rekla.«

»Kaj nameravaš? Povej mi!«

»Ne — da — ne, ne! Nič gotovega še ne vem. Vsak svojo pot pojdiva! Na kraju se bova že sešla.« Iz gostilne se je jezno zadrli krčmar:

»Špela!«

Nekdo je zasviral na orglice in koraki plesalcev so se začuli. Lavrinc je prijel Špelo in odskakljal z njo v sobo.

pravi, za zdaj še ne misli.

Edinstven material za pozidavo cerkve

V francoskem mestu Maheju v Sprednji Indiji so zgradili cerkev iz samih koral in se svetijo nje zidovi pri solnčni svetlobi v bajno krasnih rdečih barvah. To je prvi primer, da so se porabili kosi koralnikov za pozidavo cerkve.

Porast protestantizma v Avstriji

Protestantizem v Avstriji raste, ker hitlerjevska propaganda dela z vso silo na to, da njeni člani izstopajo iz katoliške Cerkve. V zadnjih petih letih se je število protestantov pomnožilo za kakih 30.000 duš.

(Dalje sledi)

je zmotil in je bilo njegovo preklensko delo skoraj zastoj.

Železniški delavec in družinski oče se vrgel pod vlak. Pri Bistrici blizu Ruš so doživeli te dni strašen obup nad življenjem. Avgustin Robnik, delavec v državni železniški delavnici v Mariboru in doma iz Bezene, se je vrgel na zgoraj omenjenem kraju pod lokomotivo opoldanskega koroškega vlaka. Stroj je nesrečneža vlekkel 25 m daleč, kolesa so mu razpolovila truplo in so ležali posamezni deli ob progi. Robnik se je podal 6. julija zgodaj zjutraj na delo v delavnice. Predpoldne je prosil delovodjo, naj mu da listič, da bo šel k zdravniku. Namesto zdravniško pomoč, si je poiskal grozno prostovoljno smrt. Robnik zapušča ženo, 18 letnega sina in 17 letno hčerko.

Smrtno zaboden. V noči na nedeljo sta v Košakih pri Mariboru trčili skupaj dve skupini delavcev, ki so zaposleni pri gradnji ceste Maribor—Št. Ilj. Iz prepira se je izcimil pretep, v katerem je Karol Kozar smrtno zabodel 34 letnega pekovskega pomočnika Adolfa Božnika iz Jelenč. Na smrt zabodeni je pred nedavnim našel zaposlitev pri cestnem delu.

Vlomilci obiskali občinski urad. Nočni vrom je bil izvršen v občinski urad pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Mariborska policija je bila poklicana, da ugotovi dejanski stan na licu mesta in se loti zasledovanja držnežev.

Po prestanih desetih letih kazni zopet kradel. V Celju je prijel stražnik radi sumljivega obnašanja 32 letnega krojaškega pomočnika Franca K. iz Boštanj ob Savi. Ko je že bil prijeto na policijski stražnici, sta prišla tja brata Franc in Miha Vrečar od Sv. Lovrenca pod Pružnikom. Javila sta, da jima je bilo 8. julija dopoldne ukradeno iz stanovanja v njuni odsotnosti, in sicer Francu nova obleka, perilo, zlat prstan in 400 Din, v skupni vrednosti 1500 Din. Brat Miha pa je bil okraden za vrednost 1600 Din. V isti hiši stanujoči Jožefi Guzaj je bila izmaknjena 500 Din vredna zapestna ura in Blaž Guzaj je bil po tatvini oškodovan za 675 Din. Vrednost vseh ukradenih predmetov znaša 4275 Din. Franc Vrečar je takoj spoznal, da ima aretirani na sebi njemu ukradeno obleko in perilo. S takim dokazom ugnani krojač Franc K. je priznal tatvino in je bil predan v zapore okrožnega sodišča. Franc K. je že presedel radi tatvin deset let v mariborski kaznilnici.

Mladenič se vrgel pod vlak. Anton Glavan, 24 letni mehanik iz Zapotoka, se je pripeljal z vlakom v Grosuplje na Kranjskem. Ko se je začel vlak premikati, se je Glavan vrgel pod lokomotivo, ki mu je odrezala glavo in je bil pri priči mrtev. Pri nesrečnežu so našli pismo, v katerem pravi, da si je izbral prostovoljno smrt radi tega, ker so mu starši branili, da bi se poročil z deklino, katero si je sam izbral. Glavan je bil uslužben na letališču v Ljubljani in je zapustil nad 12.000 Din za prevoz trupla iz Grosupelj v Zapotok in za nagrobni kamen.

NOVA KNJIGA, KI JE IZŠLA V ZALOŽBI TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU:

Davorin Petančič: »Svete Gore«, broš. 18 Din, vez. 28 Din.

Izpred sodišča.

Huda kazen. Valentin Grile, 26 letni brezposelni rudar, je ukradel iz zaprtega stanovanja posestniku Ivanu Majerju v Spodnji gorici 12. junija tisoč dinarjev vredno obleko. Grile je bil v Mariboru dne 7. julija obsojen na eno leto ječe.

Slovenska Krajina.

Obsodba ciganske nadloge. Velika nadloga za Slovenska Krajino so številne ciganske bande, ki kradejo doma ter po drugod in imajo neprestano posla z orožništvom. Dne 7. julija je imelo mariborsko okrožno sodišče opravka z našimi cigani. Omenjeni dan je bil za mariborsko sodišče pravi ciganski dan in to radi tega, ker so dajali odgovor sami cigani. Skupina ciganov iz Borecov je 17. februarja napravila v noči pohod preko meje v madjarsko vas, kjer je izropala skladišče za živila in je napravila 13.000 Din škode. Na povratku so prijeli tatinske cigane naši orožniki. Obsojeni so bili zgoraj omenjenega dne v Mariboru: 32 letni Štefan Horvat na 18 mesecev ječe, 33 letni Ivan Hahn na 18 mesecev in 28 letni Ivan Baranja na osem mesecev ječe. — Dne 27. februarja je vdrlo pet ciganov v klet posestnika Štefana Kregar v Bakovcih in so jo izpraznili. 33 letni Štefan Baranja je bil obsojen na dve leti ječe, 25 letni Geza Horvat na osem mesecev, 27 letni Mihael Horvat na deset mesecev, 33 letni Gustav Kokoša na eno leto strogega zapore, 38 letni Ignacij Balažič na 18 mesecev težke ječe. — 7. decembra lanskega leta je vlomil 23 letni Ivan Sarkösz z več cigani pri posestniku Antonu Zeleniku v Bezačevcih. Sarkösz je bil radi vloma obsojen na poldrugo leto ječe.

Lakota, kakršne ne pomnijo že sto let.

Navajeni smo že, da vsako leto po parkrat čitamo poročila o strašni lakoti, ki maha s smrtno koso po raznih pokrajinah ogromne Kitajske in zahteva milijonske smrtno žrtve.

Po poročilih iz Londona od 10. julija je pa zadela kitajsko pokrajino Siet Chuanki tako strašna lakota, kakor je ne pomnijo na Kitajskem dobrih sto let. Pomanjkanje je zadelo omenjene kraje radi poplav in drugih vremenskih nesreč, ki so uničile vse posevke. Posledice lakote so tako strašne, da se jih mi v Evropi niti prav predstavljati ne moremo.

Na tisoče ljudi umira dnevno in deset milijonov prebivalcev je izročenih lakoti in jim ni mogoče priskočiti na pomoč od zunaj.

Visok obisk na našem prosvetnem taboru.

Zadnjo nedeljo se je vršil v Kranju prosvetni tabor, katerega je obiskalo 20.000 ljudi. Tabor je pričel z veličastnim sprevedom na Glavni trg v Kranju, kjer je bila sv. maša, katero je daroval dekan in župnik Škrbec. Tik pred prihodom spreveda na Glavni trg sta se pripeljala iz Begunj g. notranji minister dr. A. Korošec in ban dr. M. Natlačen. Na slavnostno tribuno je stopil tudi mi-

Ne odlašajte na stara leta!

Med mladimi ljudmi je mnogo takih, ki pravijo, da se bodo dali zavarovati šele v starejših letih. To mnenje je zelo zmotno in nespametno. Zakaj? V dvojnem oziru. Nihče ne ve, ali bo dočakal starejša leta. Vzemimo samo en primer. Samo v enem tednu (koncem junija) je v Mariboru umrlo 14 ljudi. Med temi jih je ravno polovica, ki niso dosegli starejših let, marveč so umrli v cvetu življenja, in sicer so bili stari 23, 27, 28, 30, 36, 40 in 41 let. Tako je tudi v drugih krajih. Iz splošne statistike umrljivosti je razvidno, da izmed tisoč moških dočaka 50 letno starost le 684 moških. V Nemčiji so izračunali, da postane vsaka osma žena v 45. letu starosti vdova. Smrt torej kosi, ne da bi vprašala, ali je kdo star ali mlad. S tega stališča je torej nespametno odlašati z zavarovanjem na stara leta. — Drugi vzrok, ki govori za to, da se vsak čim prej zavaruje, je ta, da je zavarovana vsota v veliki meri odvisna od starosti zavarovanca. Primer: Če se istočasno zavarujejo za mesečno premijo 15 Din osebe, ki so stare 20, 34, 40 let, bo znašala zavarovana vsota pri prvem 6750 Din, pri drugem 5190 Din, pri tretjem pa 3780 dinarjev. Ali ni to velika razlika? Kar se pa življenja tiče, je pri vseh treh negotovo in je možno, da tisti, ki je 20 let star, prej umrje ko oni, ki je star 40 let. Tudi s tega stališča je torej nespametno odlašati z zavarovanjem. Čim prej se kdo zavaruje, tem bolje je zanj in za njegove domače. V preteklih šestih mesecih tega leta se je pri »Karitas« nanovo zavarovalo nad 4000 ljudi — večina za slučaj smrti, drugi pa za starostno preskrbo in doto. Obrnite se tudi vi čim prej na »Karitas« in se zavarujte! Tega koraka ne boste nikdar obžalovali, ker boste imeli samo korist od njega. »Karitas« ima skoraj v vsaki župniji zastopnika, v Mariboru (v Orožnovi ulici) pa podružnico.

Vsi dosedanja ukrepi osrednje kitajske vlade so se izkazali povsem nezadostni, ker primanjkuje prometnih sredstev za prevoz živil, o zdravnikih in zdravilih pa ni niti govora.

Glad je tako strašen, da so začeli izstradani jesti mrličje. Pomanjkanje sili ljudi da koljejo otroke.

Po pričah je dokazano več primerov, kako so po raznih krajih zginili dečki in deklice, o katerih je dognano, da so jih ubili in nato pojedli.

Edina hrana, katero je še dobiti v prizadetem ozemlju, je neke vrste ilovica, s katero se hranijo, samo da si napolnijo želodec. Vsled ilovnate prehrane so že tisoči pomrli.

Taisti, kateri so še količkaj pri moči, beže iz izstradane pokrajine, in sicer po največ v večja mesta. Tudi ti reveži navadno omagajo sredi pota in pomrjejo od lakote in žeje. Ob cestah leži na tisoče nepokopanih trupel, na katera pripeka sonce. Za lakoto pa se že pojavljajo razne nelezljive bolezni, ki bodo pobrale one, ki so se na ta ali oni način rešili smrti vsled gladi.

nister dr. Miha Krek v kroju naših fantovskih odsekov, ter njegova gospa v narodni noši.

Ko je bila sv. maša končana in ko je tisočera množica pela »Povsod Bogal«, sta privzela z Erda v Kranj in na Glavni trg dva dverna avtomobila. Iz prvega avtomobila je izstopil knez namestnik Pavle v generalski uniformi ter njegova soproga kneginja Olga.

Visoka gosta je pozdravil predsednik kranjskega dekanijskega odbora g. profesor Fortuna.

Knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta potem zavzela časten prostor v sredini tribune. Ob knezu Pavlu je sedel ban dr. Natlačen, ki je visokemu gostu sproti tolmačil ves potek zborovanja, ob kneginji Olgi pa je zavzela prostor soproga ministra dr. Freka v narodni noši, dočim je soproga g. bana sedela na nasprotni strani

tik poleg bana. Za visokima gostoma je v sredini sedel minister dvora Antič in podpolkovnik Sondermajer, ki sta oba prišla v Kranj kot spremljevalca visokih gostov. Spredej pred knezom namestnikom Pavlom in kneginjo Olgo sta sedela na desni strani notranji minister dr. Korošec, na levi pa minister dr. Krek.

Po končanih govorih se je množica uvrstila v spreved, ki je v neprestanem vzklikanju in pozdravljanju hitela mimo kneza namestnika, kneginje Olge in drugih visokih gostov.

Mestni župan je povabil kneza namestnika s soprogo v mestno hišo in na njen balkon, raz katerega sta opazovala potek pestrega spreveda.

Mimo korakajoče množice so ponovile navdušene ovacije kralju Petru II., kraljevskemu domu, knezu namestniku, voditelju dr. Korošču, dr. M. Kreku in banu dr. Natlačenu.

Po končanem mimohodu si je knez s soprogo in s spremstvom ogledal razstavo, katero so priredili prosvetarji obenem z ljudskim taborom.

S posebnim zanimanjem si je visoki gost ogledal slike pod JNS režimom zaprtih prosvetnih domov v kranjskem okraju ter nabožne svetinje, zaradi katerih je svoj čas bilo razpuščeno prosvetno društvo v Šmartnem pri Kranju.

Pri odhodu je bila knezu namestniku poklonjena v spomin lepo vezana knjiga »Naša prosveta«, katero so izdali kranjski prosvetarji ob priliki tega prosvetnega tabora in razstave.

Knez namestnik se je zahvalil za darilo in je ob odhodu izrekel svoje veselje, da je mogel prisostvovati tako lepi in mogočni prireditvi svojih sosedov meščanov v Kranju.

Društvo Zveza kmetiskih kolesarjev v Ljutomeru oblastveno dovoljeno — Prva kolesarska organizacija na podeželju — Naša vas napreduje!

Ministrstvo za telesno vzgojo naroda v Beogradu je potrdilo pravila in dovolilo ustanovitev zaželjenega društva »Zveza kmetiskih kolesarjev s sedežem v Ljutomeru«, katerega delokrog se razteza na vse politične okraje bivše mariborske oblasti.

Namen tega društva je združiti vse podeželske kmečke kolesarje v eno samostojno in neodvisno kolesarsko organizacijo, med kmečkim ljudstvom širiti smisel za praktično uporabo kolesa, uvajati kolesarstvo kot važno gospodarsko-prometno sredstvo, vzbujati zanimanje za sodobni tehnični razvoj in potrebo kolesa na vasi, prirejati po vaseh poučne tečaje, kolesarske tekme, izlete in tako seznanjati svoje člane z raznimi kraji in prirodnimi lepotami svoje domovine ter na ta način nuditi mladini priliko do nedolžnega veselja in zabave, kar je vsakemu človeku neobhodno potrebno za njegov duševni in telesni razvoj.

Ravno tako važna je gospodarska stran društva, katerega člani bodo imeli velike denarne ugodnosti. Vsak član, ki se bo izkazal z društveno legitimacijo, bo lahko dobil novo kolo in vse kolesarske potrebščine neposredno iz tovarne po najnižji tovarniški ceni. Take ponudbe je dobilo društvo od naših in inozemskih tovarnih veletrgovcev s kolesi. Tudi mehaniki, ki popravljajo kolesa, so se izjavili, da bodo članom društva izvrševali vsa popravila mnogo ceneje kot nečlanom.

Društvo je moderno in sodobno mišljeno in bodo člani ob priliki nastopov, izletov in tekem nosili svoj kroj (uniformo) iz domačega platna v svrhu propagande za nošenje domače obleke in pa, da se utrdi zavest v ponos kmečkega stanu. Društvo je strogo nadstrankarsko. Člani so moškega in ženskega spola.

Vsak kolesar plača ob vstopu v društvo 2 Din pristopnine enkrat za vselej in 25 par mesečne

članarine, katera se lahko poravnava tudi vnaprej za vse leto. Pristopnino, članarino in druge eventuelne društvene prispevke pobirajo od upravnega odbora pooblaščenih poverjenikov, ki imajo za to izstavljeno legitimacijo.

Društvo je enotno in ga vodi občni zbor, upravni in revizijski odbor. Radi hitreje izvedbe organizacije, lažjega poslovanja in nadzorstva ima društvo za vsako vas posebej krajevnega, za vsako upravno občino občinskega in za vsak politični okraj po enega okrajnega poverjenika. Sedež društva je zaenkrat v Ljutomeru, ki pa se po potrebi lahko prenese na katero drugo mesto.

V nedeljo 23. maja se je vršil občni zbor Zveze kmečkih kolesarjev v Ljutomeru, na katerem se je ugotovilo, da društvo deluje že v vseh okrajih svojega področja in se je v kratkem času zelo lepo razvilo. Podeželski kolesarji so začeli v velikem številu pristopati v organizacijo in to moške in fantje, žene in dekleta. Sklenilo se je, da društvo razširi in razvije svoje delovanje na vso Slovenijo, po potrebi pa tudi na ostale dele države.

Na obstoj tega prepotrebne društva se posebno opozarjajo vsa naša podeželska društva na vasi, da, če v katerem kraju še ne obstoja, naj sporazumno med seboj in za vsako vas posebej izvolijo po enega krajevnega poverjenika, katerega natančni naslov pošljejo zvezi, ki mu izstavi legitimacijo, pošlje potrebne tiskovine in navodila za izvedbo organizacije na vasi. Za pismene odgovore je priložiti znamko za 2 Din. Naslov društva je: Zveza kmečkih kolesarjev v Ljutomeru.

Tako društvo za naše podeželje v Sloveniji je bilo že zdavnaj potrebno. S svoje strani ustanovitev tega društva prav iskreno pozdravljamo in priporočamo vsem podeželskim kolesarjem in kolesaricam, da brez pomislekov pristopijo v organizacijo, kateri so dani vsi pogoji za uspešen razvoj in napredek naše vasi. To društvo zasluži vso moralno podporo vse naše javnosti in oblasti.

* * *

Selnica ob Dravi. Že vnaprej opozarjamo cenjeno občinstvo, da bomo v dne 1. in 8. avgusta igrali zunaj na prostem pri župni cerkvi veliko ljudsko igro »Slehernik«. Priprave so že v teku.

Zg. Sv. Kungota. Dekliška Marijina družba priredi 18. julija ob treh popoldne v Katoliškem domu šaloigro »Kukavica modra ptica ali boj za doto« in enodejanko »Kmet in fotograf«.

Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici, v rojstnem kraju notranjega ministra dr. A. Korošca, obhaja 8. avgusta svoj zlati jubilej. Podrobni spored proslave bo čimprej objavljen. Vabimo vsakogar, zlasti prosvetna društva in rojake, da se iste udeležijo. Slavnost naj bo mogočna manifestacija krščanske prosvete!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tudi v naše Bralno društvo je prišlo z letošnjim letom novo, upolno življenje. Med mladino vlada tako navduše-

nje za napredek na polju prosvete, kakršnega še doslej ni bilo opaziti. Z neverjetno naglico napreduje posebno fantovski odsek našega Bralnega društva. Dasi šele letos ustanovljen, je storil že marsikaj koristnega za napredek in izobrazbo med mladino. Njegovo veliko delavnost smo občudovali posebno ob proslavitvi fantovskega praznika 29. junija, na Petrovo. Kljub vsej obilici dela na polju in po vinogradih so vprizorili naši fantje na svoj praznik in še v nedeljo 4. julija novo in vsem priljubljeno igro »Jurij Kozjak, slovenski janičar«. Blagodejen vpliv na napolnjenost dvorano gledalcev je bil očividni. Zato častitamo našim fantom k njihovem dosedanjemu napredku in jim želimo obilo božjega blagoslova tudi v bodočnosti! Bog živi!

Mozirsko okrožje fantovskih odsekov prosvetnih društev priredi v zvezi s 30 letnico Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v Mozirju tabor fantov in mož (prosvetni tabor) v nedeljo 18. julija v Mozirju s sledečim sporedom: Ob pol desetih slovesen sprejem gostov pred trgov, nato spreved po trgu in pozdrav okrožnega načelnika. Sledi sveta maša z nagovorom, nato prosvetni tabor fantov in mož pred cerkvijo. Ob dveh slovesne večernice v cerkvi, ob treh pa telovadni nastop.

*

Posavski prosvetni tabor v Rajhenburgu

Vidensko prosvetno okrožje in Posavsko fantovsko okrožje pripravljata za nedeljo 8. avgusta v Rajhenburgu »Posavski prosvetni tabor«, ki naj bo veličastna manifestacija katoliške misli in prosvete. To bo v Posavju prvi prosvetni tabor po dolgih letih. Na tem taboru bodo Posavčani zbrani iz vsega Posavja javno in neustrašeno pokazali svoje katoliško, narodno in državno prepričanje. Obenem pa tudi dokazali, da stoje na straži proti raznim sodobnim »evangelistom«, ki jim ponujajo svoj nauk, in da si ne dajo vzeti svoje vere in svojega prepričanja. Zato se bodo zbrali na priljubljeni božji poti ob Lur^u Materi božji, da jo poprosijo varstva in blagoslova za nadaljnje delo.

Vabimo vse naše moške in fante, žene in dekleta, da se pripravljajo za ta naš dan. S številno udeležbo pokažimo neomajno zvestobo do naših svetinj in naše skupne domovine. Dokažimo, da razumemo nov čas in da hočemo delati in graditi v novo boljšo bodočnost. Spored tabora je naslednji: dopoldne po prihodu vlakov v Rajhenburg ob pol 9. uri spreved po trgu v baziliko, kjer bo sv. maša ob pol 10. uri z ljudskim petjem. Pell bomo pesmi, ki so se pele na kongresu. Po sv. maši bo na prostoru pred cerkvijo prosvetni tabor, na katerem govorita g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora »Slovenec in vera« in g. prof. Bitenc iz Celja »Naša katoliška prosveta«. Ob pol 4. uri bo na prostoru pri Slomškovem domu športno-telovadni nastop.

Vsa podrobna navodila bodo sledila. Posavčani, pripravljajte se na naš dan 8. avgusta!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Apače. Po daljšem bolehanju je umrla Julijana Cmuk, kuharica prejšnjega župnika preč. g. dr. Potzingerja. Njen sorodnik, župnik pri Sv. Petru v Grazu, č. g. Valner, se pogreba radi odkritja spomenika dr. Dollfussu pri Sv. Petru v Grazu ni mogel udeležiti. Naj počiva v miru!

Sv. Anton na Pohorju. Dne 2. julija je umrl v 73. letu starosti prevžitkar Anton Pušnik, p. d. Kopnik Lep pogreb je pokazal, kako so rajnega

Antončani splošno spoštovali. Bil pa je tudi moč — katoličan in značajan v vsakem oziru. Naj se odpočije po dolgi bolezni pri svojem patronu sv. Antonu!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Meseca junija se je preselila v večnost v 67. letu starosti bivša posestnica Antonija Sužnik. Pred nekaj več kot dvema mesecema ji je umrl mož. Smrt ju je samo za kratek čas ločila, v večnosti sta se spet

združila. Domači moški pevski zbor ji je zapel žalostinko na domu in pri odprtem grobu. Naj počiva v miru! — Pogrebci so zbrali 100 Din za afriške misijone. Bog plačaj darovalcem!

Prihova. Že dolgo smo vedeli in se bali, da bo dolgotrajna bolezen vodenika spravila dobro Pučnik Terezijo, p. d. Štrankovo mamo iz Dobrove pod zemljo, a ta trenutek je prišel še prehitro. Njenega pogreba so se udeležili šolski otroci, Marijina družba deklet in žen z zastavo in mnogo znancev in prijateljev. Domači cerkveni pevci so ji zapeli dve žalostinki, v cerkvi in na grobu. Pokojna je bila mati enajsterim še živim otrokom, ki so se vsi udeležili pogreba. Celo Alojzij, ki je veletrgovec s svežim sadjem v Pragi na Čehoslovaškem, se je z avtom od tam pripeljal ravno ob 10 dopoldne, ko se je v cerkvi že pričela pogrebna sv. maša. Prejel je brzojavko, ki je bila od tu iz Slov. Bistrice odposlana že 22. junija popoldne, šele naslednji dan, 23. junija ob 16. Pa še potem je imel premagati zelo neprijetne ovire, da je dobil potne listine zase in za šoferja. Vendar je iz ljubezni do svoje ljube mamice vse premagal. Vsi sinovi in hčere so v ugodnih življenjskih položajih, kar ni majhna zasluga skrbne Štrankove mamice. Jožef je odvetnik v Slov. Bistrici, Anton upravnik vinogradov v Ljutomeru, Franc trgovec v Zagrebu, Janez je posestnik na domu, Albin je kupil posestvo tudi na Dobrovi, Ana je vdova Flis in biva pri svojem bratu Antonu v Ljutomeru, Marija, Malika in Terezika so pa pri starših v mlinu na Dobrovi. Roza pa je šla v samostan k usmiljenim sestrām, ima sedaj ime s. Boromea in je prednica v Črni na Koroškem. Zanimivo je, da sta pokojna Štrankova mama in ata živela zgledno v mirnem in srečnem zakonu skozi 52 let, obhajala pred dvema letoma slovesno zlato poroko na Prihovi, da pa skozi vseh 52 let ni bilo pri hiši drugega mrliča kot le edino mala hčerka Terezika jima je umrla, pa so na njeno mesto kmalu drugo novorojenko krstili na isto ime Terezika, da je nosila mamino ime. Kako pa so živeli pri Štrankovih, da so vsi tako srečni? Rajna mama je izdala to skrivnost. »Molili smo, pa delali, mirno živeli, v cerkev hodili, pa revežem pomagali,« tako je rekla, »Bog pa je dal svoj blagoslov.« Naj v miru počiva zgledna in neutrudno delavna, zlata Štrankova mama! Vsem, očetu, otrokom, vnukom in ostalim sorodnikom pa naše prisrčno sožalje! »Počivaj, zlato srce, srečno, dokler ne združimo se večno!«

Prihova. Tri Terezike, vse v visoki starosti, smo pokopali na Prihovi tekom meseca junija. Te so: Grajn Terezija, p. d. Grajn, iz Kaceneke 2, stara 79 let, umrla 7. junija; Pučnik Terezija, p. d. Štrankova iz Dobrove 6, stara 77 let, umrla 22. junija; Brdnik Terezija, p. d. Tušekova iz Rakovca 31, stara 74 let, umrla 23. junija. Začetni zlog imena »Ter«, kar pomeni po naše »trikrat«, se je tu uresničil. Naj bodo trikrat večno srečne! — Še enega, posebno slovečega mrliča smo imeli meseca junija na Prihovi, namreč nesrečnega akademika Rudolfa Dolinarja, ki je padel na Prelogah 8. junija pod nožem razbojniških pofarskih tolpa. Pokopan pa ni bil tu, ampak še prav slovesno v Ljubljani. O tem je pa že vse znano iz časopisov. Na Prelogah pa nameravajo istemu kot verskemu in narodnemu mučeniku postaviti dostojen spomenik.

Sv. Jedert nad Laškim. Tudi pri nas kosi smrt neusmiljeno. V Trnovem je umrla 74 letna kmetica Ana Vezovišek, p. d. Goravska. Nekaj naših domačinov je zalotila smrt drugje. V Trbovljah so pokopali Miha Grešaka, posestnika na Svinem; pogrebci so darovali za novo rečiško cerkev 164 dinarjev. V Samoboru je žalostno končal podnarednik Miha Vodušek. Pri Sv. Lovrencu pri Ptujju je izdihnila mlada žena Marija Dornik,

p. d. Pirčeva iz Golc. Na Dolu je našla počitek 82 letna Franca Petek, p. d. Mežnarjeva s Prah.

Banska Palanka. Kruta smrt je ugrabila drago nam Francko Jevlovšek-Cizej. Dala je življenje ljubki hčerkici, katero sta z možem pričakovala z največjo nado. Ostavila je hčerko in moža in odšla v večnost. Nemi stojimo pred to kruto uganko. Kdor jo je poznal, jo je ljubil in spoštoval, kakor prej v domačem kraju, tako sedaj v tujini. 14. januarja 1935 je stala s svojim sedaj

Sv. Anton na Pohorju. Dne 6. julija je bilo pri nas grozno: blisk in tresk in toča. Od nemške strani je grdo godrnjalo. Na to smo že navajeni, zato smo se bolj počasi spravljali k spravljanju sena. Naenkrat pa se je »povodni mož« na Veliki kopi razjezil, poslal nevihto z bliskom in treskom; udarilo je v zvonik kake trikrat, v mežnarijo in še drugam. Na Planini pa je nastalo neurje s strašno točo ter je štirim posestnikom potolklo dobesedno vse. Komaj so čakali žetve in kruha, a sedaj so reveži. Bog se nas usmili! — Akcija za kapnico se je ponovila. Prosimo merodajne kroge po vseh inštancah za podporo in pomoč! — Na Antonovo se je v strmini pod cerkvijo sv. Antona hudo ponesrečil Lorenci Miha. Ostroge, trnje itd. mu je obraz razpraskalo, da je bil ves krvav. Revež je v domači oskrbi, hodi pa se zdraviti v Marenberg.

Sv. Primož na Pohorju. Na meji med Sv. Antonom in Sv. Primožem je v torek 6. julija toča potolkla nekaterim posestnikom in najemnikom to- in onstran meje prav vse poljske pridelke. Ni zavzela torej velikega obsega, ampak kamor je segla, je opravila temeljito. Kmet je revež! Ko že z velikim upom in strahom težko pričakuje novine, saj so vse zaloge že zdavnaj pošle, potem pa pride tak udarec. Kje vzeti denar za nakup? — Nikjer! Nagaja tudi slabo vreme, da težko sušimo. Ko bi se le tudi drugi sloji zavedali malo bolj kmečkih težav!

Apache. Danes nekaj junijskih vesti. Mura je naplavila v Črncih dva utopljenca. Prvega je naplavila v začetku meseca, ki je bil star že okrog 70 let in bil v vodi že kakšne štiri tedne; drugega je vrgla ven proti koncu meseca, star je bil okrog 40 let in je bilo truplo v vodi okrog šest tednov. Oba sta bila preprosto oblečena. Kdo in odkod sta bila utopljenca, se ni dalo ugotoviti. — V Žepovcih je bil pritisnil 70 letnega Antona Probst, p. d. Müllerja, tako hudo k jaslim, da so mu koščice od potrtih reber naredile luknjice v pljuča, skozi katere je uhaljal zrak in je starček teden dni po nesreči umrl. — Pri krščanskem nauku v Lutvercih je bil blagoslovljen nov poljski križ, ki ga je postavil g. Stradner. Prejšnji križ je bil aprila uničen od strele.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Globokovernemu ljudstvu v Slov. goricah ni treba, da bi v pratiki listalo in iskalo datuma za praznik Marije Karmelske. Dobro namreč zna, da je 16. julija. Ker pa je letos ta dan delavnik, so se mnogi odločili,

tako strtim možem pred oltarjem in mu obljubila večno ljubezen in zvestobo. Kratka je bila njena sreča, a popolna. Kdor jo je videl v cvetočem trdnem zdravju, si ne more misliti, da mlade žene-mamice ni več. Šla je na oddih iz Banata k svoji materi v prelepo Slovenijo, toda je bil kratek. Po devetih dneh v rojstni hišici je zaspala v Gospodu. Uživaj večno srečo pri Bogu, kjer prosi za moža in hčerkico, da se enkrat snidemo nad zvezdami!

da bodo v nedeljo 18. julija nadomestili, kar jim tedenski dan ne pripušča. Zato pride omenjeno nedeljo več Marijinih častilcev v svetišče presv. Trojice h karmelskemu oltarju. Bo pa tudi nekaj izvanrednega na omenjeno nedeljo. P. Pelagij Majhenič, svetotrojiški domačin, bo pel novo sv. mašo v nedeljo 18. julija. Okoličani, udeležite se zaklada novomašniškega blagoslova, o katerem velja še danes starodavni izrek: Vreden je, da se prehodi zanj tako dolga pot, da na svojih čevljih porabiš podvojen podplat!

Marija Snežna. Čudne reči se dogajajo pri nas, zlasti na tako zvanem Savniku. Pred par dnevi je neki zlikovec pri nekem posestniku, ko so bili domači zaposleni pri spravljanju mrve, vlomil v hišo, razmetal postelje in razne shrambe; pa čudno: vzel ni drugega kakor 6 kg sira, ki ga je gospodinja imela pripravljenega za prodaj v Mariboru. Morda je to bil velik črn maček s ponarejenimi ključi? Imamo tudi par Turkov, ki živijo prav po turško. Bilo bi dobro, da bi se po turško kaznovali. — Na Zgornji Velki se je poročila ugledna posestniška hči Fanika Volentan s posestniškim sinom Pepekem Žmavc od Sv. Jakoba. Mlademu paru želimo obilo sreče in blagoslova božjega!

Hotinja vas pri Slivnici. V nedeljo 18. julija ob treh popoldne bo blagoslovitev prenovljene vaške kapele in novega Marijinega kipa. Po blagoslovitvi bo žrebanje majniškega drevesa na vrtu gostilne Primec-Cebe. Na lepo prireditve prisrčno vabimo domačine in sosede!

Sv. Vid nad Valdekom. Zadnje čase so se pri nas pojavile velike tatvine. Pri posestniku Štajnerju je tat ukradel 3000 Din. Pri g. župniku je tat odnesel jermen iz gepelna. Domneva se, da tat ni daleč in da bo kmalu prišel v roke pravici.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Strela je zažgala gospodarsko poslopje. V četrtek 8. julija zvečer je pridivila čez Slovenske gorice strašna nevihta. Okrog devetih zvečer je udarila strela v gospodarsko poslopje Krupl Franca, posestnika v Cvetkovcih pri Sv. Lenartu. Kljub slinemu nallivu, bliskanju ter grmenju se je zbralo precej sosedov in domača gasilska četa, ki so pomagali gasiti. Zgorelo je gospodarsko poslopje, vse seno in žito ter razni stroji. Škode trpi posestnik 18.000 Din.

Kostrivnica. Nova sv. maša g. Juneža Rado bo 25. julija in mu bo pridigal g. monsignor Andrej Lovrec, župnik v Ljutomeru.

Št. Ilj pri Velenju. V petek ponoči je divjala tukaj in v okolici huda nevihta. Med drugim je treščilo tudi v Vohov kozolec. Krmo, katera je bila še na vozovih, so domači in sosedi še rešili, kozolec je pogorel. Tudi na dveh drugih krajih izven Št. Ilja je bilo videti požare.

Šoštanj. Tudi letos gre o sv. Jakobu običajna romarska procesija na Uršljo goro in k Sv. Križu. V soboto 24. julija bo ob 7. uri sv. maša v Zavodni, ob 10. uri v Št. Vidu, ob 6. uri zvečer pridemo na goro, kjer bodo v romarski cerkvi sv. Uršule večernice s pridigo. V nedeljo zjutraj ob 6. uri romarska služba božja s pridigo. Odhod ob 8. uri k Sv. Križu nad Belimi vodami, kamor prispemo ob 6. uri zvečer k pridigi in večernicam. Na god sv. Ane ob 6. uri zjutraj običajna romarska služba božja. Romarji, udeležite se!

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna
FRANZ - JOSEFOVA
grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo.
Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba
FRANZ - JOSEFOVE
vode odlično regulira funkcije črevesja.
Ogl. reg. S. br. 15485/35.

Celje. Te dni je napravila v Ljubljani duhovne vaje z večnimi obljubami šolska sestra M. Nila (Ravtar Ana), ki odpotuje sedaj s še eno šolsko sestro v Ameriko. Spremljevalka teh dveh redovnic, ki gresta iz ljubazni do Boga in bližnjega tako daleč v svet, bo preč. mati šolskih sester, ki bo potem obiskala svoje hčere (sestre) po ameriških naselbinah.

Teharje pri Celju. Vsem častilcem matere sv. Ane se naznanja, da bodo letos slovesnosti pri Sv. Ani po sledečem redu: 18. julija bo lepa nedelja s procesijo, 25. julija slovesno praznovanje godu sv. Ane ali Aninska nedelja, 26. julija je god sv. Ane, obenem pri Sv. Ani srebrni jubilej 25 letne duhovniške službe g. župnika in njegovih tovarišev.

Dobova. Dejanski napad pri belem dnevu. V nedeljo 4. julija se je pripeljal v Brežice na kolodvor z vozom g. Josip Vimpolšek od Sv. Lenarta pri Brežicah. Ko je stopal proti postaji, sta ga nenadoma dejansko napadla dva človeka. Napad je bil organiziran, ker sta bila že dogovorjena in pripravljena. Eden je imel v rokah debel železni ključ, s katerim je nenadoma udaril mimo idočega Vimpolšeka s tako silo po glavi, da mu je napravil takšno rano, da je bil naenkrat ves v krvi. Vimpolšek se je moral zateči po pomoč v Brežice k zdravniku.

Laško. Kakor je širši javnosti znano, so v noči na 20. junij ob priliki blagoslovitve zastave Slomškovega prosvetnega društva trije »nadebudniki« JNSarji raz hiše Ivana Deželaka sneli državno zastavo, jo raztrgali in vrgli v Savinjo. Ker se je ta hudobija razkrinkala in so storilce shranili za nekaj časa v Kopačev hotel, je vesoljnemu jenesarskemu zboru zelo neljubo ter na vse načine to stvar manjšajo. Saj so res reveži, ako drugim jamo kopljejo, pa se sami v jamo zvrnejo, kakor to v »Novi dobi« od 2. julija tudi nehote v svojem zagovoru priznavajo. Da jim pri tem težkem delu pomagamo — zamorca prati je težko — navajamo podatke iz predvojnih narodnostnih bojev v Laškem, da je snemanje in trganje zastav Laščanom že nekako prirojeno v krvi. Dne 26. junija 1898 ob priliki slovesnosti sv. birme so narodno zavedni možje in fantje iz okolice na visoki mlaj pritrtili slovensko zastavo. Slovenska zastava pa je bila Laščanom kakor če puranu pokažeš rdeči robec ter so celo oblast poklicali na pomoč, da se odstrani z mlaja slovenska zastava. Isto se je zgodilo tudi 4. junija 1904, zopet ob priliki sv. birme, ko so zopet slovenski možje in fantje morali braniti slovensko zastavo pred nemškutarsko laško fakinažo. Sedaj pa že razumemo, zakaj nekateri Laščani tako nasprotujejo združitvi občine Laško in Marija Gradec, ker je že iz zgodovine neka — menda plemenska — razlika, da se po JNSarsko izrazimo, med okolico in mestom. Upamo, da se bodo Laščani po dobro opravljeni pokori poboljšali in postali dobri državljani, ker dober Slovenec je dober Jugoslovčan, ki spoštuje državno zastavo!

Sv. Jedert nad Laškim. Tresk in hudo vreme nas letos pogosto obiskujeta. Na sv. Janeza in Pavla je tresčilo v poslopje Janeza Fermeta, p. d. Kodreta v Rečici. Vse je zgorelo do kamnatega temelja. Živino in pohišstva za silo so rešili. — Ko je divjala nevihta, se je mučil v Rečici g. profesor Plečnik iz Ljubljane. Prišel si je v spremstvu g. inž. arh. Valentinčiča ogledat novo cerkev. Pohvalil je dozda izvršeno delo, dal navodila za nadaljevanje ter se čudil krasni zeleni okolici. — Tudi pri nas poje smrtna kosa grenko okolici. Veličastnega pogreba nadškofa Jegliča v Ljubljani se je udeležilo iz naše župnije osem ljudi in tako počastilo moža božje Previdnosti, kakor je bil nam Lavantincem Slomšek. Naj počivajo vsi v božjem miru!

Peter Rešetar rešetari.

Križe žagajo! JNSarski pristaši, ko se vračajo ob trah zjutraj z veselim domov, žagajo in podirajo križe. Mnogi ljudje se zgražajo nad tem! Pa saj to vendar ni nič novega! Saj to delajo že ves čas, kar jih mora nositi naša potrpežljiva zemlja! Samo dosedaj so žagali križ v organizacijah, kjer imajo besedo, samo med svojimi pristaši. Ker pa so menda sedaj tam že gotovi, pa so se spravili na križe na polju. Oni bodo tudi v bodoče to delali, dokler jih ne bomo iztrebili iz slovenskega naroda. Ne pričakujmo ničesar drugega od njih!

Bo pa Rešetar katero pametno povedal! Tako je obljubil celo »Kmetijski list«. Ima prav, kajti tako neumnih in nesanih, kakor so njegove pripombe, pa jaz res ne znam povedati!

Zakaj imate dva lista? »Večernik« prepisuje iz »Delavske politike«, ki je socialističen listič, ta pa iz »Večernika«. Čemu to? Izdajajte en skupen list, saj ste itak vsi glihi! Razdelili ste se le v toliko, da eni farbajo gospodo, drugi pa delavstvo!

Kaj pa je zdaj z »ljudsko fronto«? Rekli so, da je prišel ves narod k njim v »ljudsko fronto«. Prišli so mačkovi št. 1 in mačkovi št. 2, socialisti z leve in socialisti z desne, menda desno ali levo ali spodnje krilo JNS in vsi ti so rekli, da so ustanovili lani »ljudsko fronto«. Se spominjate, kaj sem tedaj rekel? Preden bo Kukovca zapela, se bo ta fronta razletela! In tako se je zgodilo! Sedaj pa si pišejo pisma in se zmerjajo ter obmetujejo z vsemi mogočimi očitki! Samo eno leto so bili skupaj, pa so se tako dobro med seboj spoznali... Če bi slovenski narod res imel tako fronto, tedaj bi pač živel samo še eno leto, kakor je ta fronta živela le eno leto!

V kopalščih. Vsi veliki politiki JNS so odšli v kopalšče, zato sedaj JNS začasno ne posluje. Pero — sam gospod predsednik — je šel v Karlove vane na Češko. Bral je, da se tamkaj najbolj učinkovito da sprati madeže od gnilih jajc, s katerimi je bil sprejet v Sloveniji.

Izjave. Davidovič je izjavil, da ni izjavil, Aca, stari radikal, je izjavil, da ni izjavil, drugi pa pravijo, da so izjavili, kar nišo izjavili — tako se sedaj vrši politika v združeni opoziciji v Jugoslaviji. Saj glavno bo pa le to, kar bo narod izjavil in ta bo že tako izjavil, kakor oni niso izjavili.

Še zdaj ni jasno! V Angliji pravijo, da še sedaj ne morejo priznati, da je španski general in njegova vojska vojskujoča se stranka! Pa se že nad leto dni vojskujejo! Ali vi to razumete? Jaz dolgo nisem. Sedaj že malo razumem: Niso še nič kupili angleškega orožja! Ko ga bodo sedaj kupili in dali zanj svoje rudnike — bodo kar naenkrat vojskujoča se stranka! Ta visoka politika je pa res čudna!

Na pariški svetovni razstavi! Mi imamo svoje sejme, kjer pokažemo svojo lepo živino! Na razstavah v Parizu pa so se razstavili ljudje:

Ne v resnici, pač pa naslikani! In da bodo ljudje imeli večje veselje tja iti, so vsi hoteli in gostilne začeli štrajkati in podražili železnico in pošto. Jaz bom šel rajše na domač sejem! Tu so vsaj gostilne odprte!

Smrt se moži! Smrt, ki je dosedaj sama opravljala svoj reden posel in še izrednega na raznih frontah, je izprevidela, da sama ne more več in išče ženina! Svetovni državniki sedaj drug drugega naprej porivajo, kdo bo ženin smrti, ki bi naj z njegovo pomočjo začela svoje delo na bojnih poljanah. Bojim se, da se bo eden izmed teh naenkrat spozabil in se bo oženil!

Sovjetska kolektivizacija.

(Uničenje kmetov)

Konec prejšnjega veka je neverni Francoz Renan izdal bogokletno knjigo o Kristusu. Nasprotniki vere so ga proslavljali kot novo zvezdo, češ, ta je odprl ljudem oči in bo uničil krščanstvo. Podobna zvezda je bil Darwin, ki je učil, da človek izhaja iz opice. Kako so ga bogotajci povelečevali! Pravili so, da so že našli okostje, ki je v sredi med človekom in opico. Torej bi bilo dokazano, da je človek od opice. Toda to ni res; znanost uči povse drugače. Tako sta obe zvezdi kmalu ugasnili. Po svetovni vojni je na vzhodu zažarela nova zvezda: boljševizem — kolektivizacija. Svet je ostrmel, češ, zdaj se bo zemlja prenovila, zdaj bo nastal raj. Poglejmo, kako je zvezda kolektivizacije svetila ruskim kmetom in kak vpliv je imela nanje njena luč.

Uničenje velikih kmetov

Velikih kmečkih posestev je bilo l. 1928 po sovjetski statistiki okrog 5%, a kmetov (kulakov) z družinskimi člani je bilo 5,618.000. Ti so posejali nad 15 milijonov hektarov zemlje, pridelali so okrog 120 milijonov centov raznega zrna in vrednost njihovega imetja je bila nad milijardo rubljev. Vso to ogromno množino kmečkih posestev je oblast ob času kolektivizacije skoraj popolnoma uničila. V letu 1934 je po uradni sovjetski statistiki bilo »kulakov« z družinskimi člani vred le še 149.000. Sami »kulaki« so bili postreljeni, odposlani v izgnanstvo ali v taborišča za prisilno delo. Njihove družine so bile uničene, razgane ali iz lastnih domov vržene na cesto. Druge so bile s »kulaki« vred z »vlaki smrti« poslane v izgnanstvo. »Kulaki« so pomrli večinoma pri prisilnem delu v izgnanstvu ali že na poti v izgnanstvo na »vlakih smrti«, kot so jih imenovali. Enako kakor s kulaki so sovjetske oblasti v času brezumnega kolektivizma postopale s srednjimi premožnejšimi kmeti, ki so posestvo obdelovali s svojimi družinami.

Kam so izginile kmečke družine?

Nikdo ne ve, koliko je bilo v tem času uničenih kmečkih gospodarstev in razgnanih kmečkih družin. Po sovjetski statistiki je bilo leta 1929 v Rusiji 25,800.000 kmečkih dvorov (gospodarstev), a v letu 1935 jih je bilo le 20,900.000. Zguba znaša torej 4,900.000 gospodarstev. Del teh posestnikov je v času kolektivizacije z družinami vred bežal v mesta in je tam ostal. Mestno prebivalstvo se je od leta 1929 do leta 1935 pomnožilo za 16 milijonov, če prištejemo zraven tudi naravni prirastek. Če tega odštejemo, se je prebivalstvo mest v teh letih pomnožilo s priseljenci na 12 milijonov. A 4,900.000 kmečkih dvorov in družin, ki so izginile, so gotovo štele 24 milijonov ljudi. Torej 12,000.000 se jih je naselilo v mestih, nastane torej vprašanje, kam je pa izginilo ostalih 12 milijonov. Njih usoda je temna. Veliko jih je umrlo vsled lakote v letih 1932 in 1933, nekaj se jih je zateklo k tujim ljudem, večina pa je umrla in poginila v »vlakih smrti«, v izgnanstvu in v taborih za prisilno delo. Strašna številka: 12 milijonov! Tako veličanske žrtve je zahtevala brezumna komunistična kolektivizacija!

V bližini Njujorka se je vršila zadnje dni avtomobilska dirka za velikanski pokal, katerega vidimo na sliki.

Zakaj so uničili velike kmete?

Decembra 1929 je Stalin na zborovanju agrarcev-marksistov razglasil, da se »kulaki« kot vrsta kmečkih gospodarstev morajo uničiti. Kulaki se imenujejo v Rusiji kmetje, ki imajo približno taka posestva, kot jih imajo pri nas srednje graščine. Tudi vzrok, zakaj se kulaki morajo uničiti, je povedal Stalin. 1. Zato, da se njihovo imetje izroči kolhozom in da se pomnožijo proizvodna sredstva kolhozov. 2. Ker imajo kulaki v vaseh velik vpliv in so načelni nasprotniki vsake kolektivizacije. 3. Postaviti zgled srednjim kmetom, da bodo poslušni in da bodo pristopili h kolhozom. (»Kolhoznaja Rossija«, str. 67.)

Kako so ustanavljali kolhoze?

Kolhoze so ustanavljali brez načrta. V vsakem kraju na drug način, povsod pa s silo. Naj sledi nekaj zgledov! V okraj Tomska zahodne Sibiri je prišel sovjetski uradnik. Sklical je kmete, imel je govor in v rokah je držal dva spiska. Na enega je napisal kmete, nasprotnike kolhozov. Ti so izgubili vse imetje in so morali iti v izgnanstvo, na prisilno delo v Narim, v blatno sibirsko mesto. Na drugega je napisal kmete, ki so se oglasili za kolhoz. Rekel je: »Izbiraj, kamor ti želi duša!«

V Krasnojarskem okraju v srednji Sibiriji je rekel sovjetski uradnik: »Ali poznaš odločbo 15. strankinega zbora in 16. strankine konference? Če ne pojdeš v kolhoz, te pošljem skupaj s kulaki!«

V Rossošanskem okraju v Centralno-Črnozemni oblasti evropske Rusije je govoril sovjetski uradnik: »Ali podpiši spis o kolektivizaciji, ali te izselim iz koč, vzamem ti vse imetje in te pošljem iz tega kraja.«

V bivši Volinski guberniji v Novograd-volinskem okraju so za kolhoz tako-le agitirali: »Kdor se noče zapisati v kolhoz, se odpošlje s kulaki na Solovecke otoke.« In kmetje so bili ukročeni. Niso imeli veselja iti na Solovke. Kdo bi se tu ne zapisal?! Zapisali so se.

Na Kavkazu so komunistični govorniki razvijali take-le misli: »Če greste v kolhoz, vam bo vlada dala gmotno pomoč, od-

pustila vam bo davke itd.« Na odgovor kmetov, da ne stopijo v kolhoz, so rekli: »Vseeno zapišem. Odvzamem ti vso zemljo, vse imetje in zapišem, Kdor stopi v kolhoz, je za sovjetsko oblast, a kdor ne vstopi, je proti sovjetski oblasti.«

Našteli bi lahko še več zgledov, a naj ti zadostujejo. Na tak način je sovjetska oblast ustanavljala kolhoze. Velike kmete je uničila, imetje z inventarjem pa je izročila kolhozom, srednje in male kmetije pa je s silo nagnala v kolhoze. In to so delali isti komunisti, ki so v začetku revolucije obljubljali kmetom: vsa graščinska zemlja bo vaša, davki se vam bodo odpustili itd. Take so komunistične obljube! Nasledki tega pa so strašni. Prej je bilo povsod dovolj zrnja in drugih pridelkov, zdaj pa je povsod pomanjkanje in revščina. Komunisti lažnivo pravijo, da je vera strup za ljudstvo, mi pa po pravici trdimo, da je komunizem strup za kmeta. Tako je svela zvezda kolektivizacije ruskim kmetom. Bog daj, da bi ta zvezda skoraj zašla za gore...

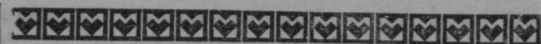
A. K.

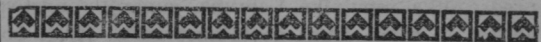
Norveški prestolonaslednik Olav je obhajal na ladji svoj 34. rojstni dan. Na sliki vidimo princa, ko reže za rojstni dan pripravljeni kolač.

Januša Kwik je kronal v Varšavi med velikimi slovesnostmi poglavar ondotne grške pravoslavne cerkve za kralja vseh cigánov.

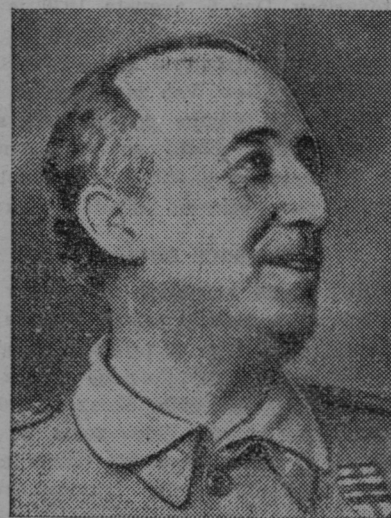
Vsem cenj. naročnikom, katerim je že pošla naročnina, smo danes priložili položnice ter prosimo, da takoj obnovijo naročnino, da ne bo treba prekiniti s pošiljanjem lista. »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrto leta 9 Din. — Uprava.

Poslednje vesti.

Politične novice iz drugih držav

Zaostritev položaja med Kitajci in Japonci. Spredej poročamo, da so se zgrabili na kitajskem ozemlju pri Pekingu Kitajci in Japonci. Pričakovati je bilo, da se bodo sovražnosti polegile in da bo prišlo do pomirjenja brez nadaljnjega prelivanja krvi. Položaj pa je bil 11. julija ob polnoči takle: Pogajanja med odposlanci kitajskega in japonskega vojaštva so bila ob tem času prekinjena. Kitajci so brezpogojno zahtevali, da se morajo Japonci iz spornega ozemlja umakniti, čemur so se pa Japonci uprli. Kmalu za tem so pričele sovražnosti pri Wam-Ping-Hsen. Oddelki japonske Kvantung-armade so začeli s Kitajci ob železnici Feng-Tai in Tientsin krvavo bitko. Tekom omenjene noči so se zapletli kitajski in japonski oddelki v ljute boje pri Papa-No-Sen. Izgube na obeh straneh so prav znatne in več kitajskih vasi je bilo do tal porušeni. Japonski cesar je imenoval generala Kajuki za vrhovnega poveljnika v severni Kitaj-

Najnovejša slika generala Franca, voditelja španskih nacionalistov.

Regent Madjarske Horthy se bo sestal s Hitlerjem v Varšavi.

ski nahajajoči se Kvantung-armade. Japonsko mornariško ministrstvo je odposlalo več bojnih ladij v smeri proti Kitajski, da bodo japonsko armado podpirale v bojih na kopnem. Kitajski maršal Čangkajšek je odredil mobilizacijo več divizij, ki so na potu proti severni Kitajski, in vseh zračnih sil.

Romunski kralj v Parizu. Romunski kralj Carol se je pripeljal 11. julija v Pariz. Na slovesno okrašenem kolodvoru ga je sprejel zastopnik predsednika republike Lebruna, zunanji minister Delbos in razni drugi dostojanstveniki. Kralj bo odpotoval v soboto 17. julija v Belgijo.

Novice iz drugih držav

Velika železniška nesreča na Francoskem. — Zadnjo soboto popoldne se je zgodila v bližini Le Mans v okraju Sarthe težka železniška nesreča. Osební vlak iz Le Mans v smeri proti Caen je zadel kmalu za kolodvorom ob drugi vlak. Več vagonov se je pri trčenju zdrobilo, devet ljudi je bilo ubitih, 27 pa hudo in manj ranjenih.

Balonska nesreča pred 40 leti na potu proti severnemu tečaju. Pred 40 leti se je podal švedski inženjer Avgust Andree z dvema spremljevalcema, Fränklom in Strindbergom s Spitzbergov v balonu proti severnemu tečaju. Balon se je dvignil v zrak 11. julija 1897, v nedeljo kakor letos, ob 2.35 popoldne. Samo en golob-pismo-voja, ki je bil istega dne po dvigu odposlan, je poročal o ugodnem nadaljevanju vožnje. Dne 19. julija je videla holandska ladja v Belem morju neznan predmet, katerega je imela za ovjo balona. To je bilo prvo in zadnje sporočilo o Andreejevi ekspediciji. 33 let pozneje je bila razkrita zagonetka z zginutjem Andreeja in njegovih tovarišev. Dne 6. avgusta 1930 je zadela posadka norveške ladje »Bratvaag« na južno-zapadnem delu Spitzbergov na ostanke drznih severnih raziskovalcev. Vso zapuščino so skrbno zbrali. Preostanke smrtno ponesrečenih so prepeljali v domovino. Našli so tudi Andreejev dnevnik, katerega so prečitali in je izšel v posebni knjigi pod naslovom »Proti tečaju«.

Domače novice

Lep uspeh naših katoliških telovadcev v Parizu. V soboto in nedeljo popoldne so se v Parizu vršile tekme, ki jih je priredila »Mednarodna katoliška športna in telovadna zveza« v Parizu. Tekem se je udeležilo okrog 25.000 katoliških športnikov iz vseh delov sveta. V nedeljo popoldne so se vršile telovadne tekme izbranih telovadcev. Nastopilo je 200 tekmovalcev, med njimi naši tekmovalci: Ivo Kermavner, Fric Natlačen in Ivo Varšek. Naši tekmovalci so se sijajno odrezali in so v veliki mednarodni konkurenci zasedli po vrsti četrto, sedmo in deveto mesto!

Smola avstrijskega tihotapskega avtomobila. Po cesti iz Cmureka čez Marijo Snežno in Sv. Jakob v Slov. goricah na banovinsko cesto Maribor—Sv. Lenart so pošiljali avstrijski dobavitelji našim tihotapcem saharin in vžigalnike kar v avtomobilu, za katerega je zvedela naša finančna straža. Postavila je na Gačniku zasedo in je ustavila lep avstrijski avto, v katerem sta bila dva moška, in sicer lastnik avtotaksija Fr. Kestenbauer ter posestnik in gostilničar Onton Unger iz avstrijskega Murecka. Financarji so dobili v avtomobilu 681 vžigalnikov in zelo veliko kamenčkov. Oba Avstrijca so aretirali ter prepeljali v Maribor z avtomobilom vred, ki bo prodan na dražbi. Prijeta tihotapca bosta plačala nad en milijon dinarjev kazni ali pa bosta sedela eno leto v zaporu. O prijetih tihotapcih domnevajo, da sta zalagala naše švercarje že dalje časa s prepovedanim blagom.

Obup brezposelnega. V Rušah se je zastrupil z lizolom 22 letni brezposelni Anton Repčič.

Naplavljen truplo. Pri Spuhli pod Ptujem je naplavila Drava truplo 20 letnega moškega, koga osebni niso mogli ugotoviti. Pri utopljenju so našli samo žepni robec z začetnicama A. R.

Tvrdo oškodovalec za 15.000 Din. Mariborska policija je zaprla 21 letnega pri Batjelu na Aleksandrovi cesti v Mariboru uslužbenega trgovskega pomočnika Miroslava Krajšeka, ki je priznal, da je oškodovalec tvrdo s tatvinami raznih predmetov za 15.000 Din. Tatvini so prišli na sled ormoški orožniki, ki so ustavili nekega moškega, ki je nesel mehaniku Rebercu pri Ormožu zavoj, v katerem so bili pri Batjelu ukradeni deli kolesa. Del ukradenega blaga so našli pri Rebercu in na njegovem stanovanju.

Trije zabodljaji z nožem. Anton Podlesnik, 27 letni zidarski delavec iz Železnega pri Veliki Pirešici, se je vračal zadnjo soboto od dela iz Žalca. Stopil je v gostilno štamol in si je naročil pijačo. Zunaj pred krčmo je čul, da se prepira z njegovim bratom neki 13 letni fant iz Velike Pirešice. Anton je stopil med prepirajoča se, da bi ju pomiril. Vsem trem se je pridružil še četrti, in sicer starejši brat 18 letnega fanta, ki je bil prepričan, da hočeta brata napasti njegovega brata. Potegnil je nož in je zamahnil trikrat proti Podlesniku ter ga je trikrat ranil. Poškodovanega so prepeljali v bolnišnico v Celje, napadalec se je sam javil orožnikom.

»Sen kresne noči«, gledališka predstava na prostem za časa VI. mariborskega tedna. Vsa naša javnost je z veseljem pozdravila zamisel tukajšnje Jadranske straže, da priredi za časa VI. mariborskega tedna gledališko predstavo na prostem. Sodeloval bo pomnoženi orkester pod vodstvom g. Marjana Kozine. Ob opojnih zvokih Mendelsonove glasbe bo 30 plesalk izvajalo učinkovit balet. Ves ansambl za predstavo šteje nad 150 igralcev. Premijera bo na dan otvoritve VI. mariborskega tedna, 31. julija, reprize pa so predvidene za 1., 4., 5., 7. in 9. avgusta. Uprizoritev »Sen kresne noči« bo v mestnem parku, kjer bodo pripravili tribune s preko tisoč sedeži.

Prireditve

Laperje. Naše Prosvetno društvo priredi lepo ljudsko igro »Revček Andrejček« v nedeljo, dne 18. julija popoldan. Pridite! Ne bo vam žal!

Nazarje, ta biser v Savinjski dolini, so letos posetili in v njem tabore Veliki Frančiškovi Križarji iz Ljubljane. Da se nekako oddolže za prijaznost samostanu in dobrim okoličanom, so sklenili za nedeljo 25. julija ob pol devetih zvečer uprizoriti na krasnem 300 let starem stopnišču pročelja samostanske cerkve versko igro »Pilata«. Z igro »Pilata« so želi Veliki Križarji ob prvih uprizoritvah v Ljubljani obilo priznanja. Vabi se vsa bližnja in daljna okolica, da se te zanimive igre o Kristusovem sodniku v velikem številu udeleži. Pri igri, ki bo igrana na prostem ob čarobni razsvetljavi, sodelujejo konjeniki v rimskih vojaških oblekah, zbor do sto ljudi, tamošnji pevski zbor ob spremljevanju orgel in zvonovi samostanske cerkve.

Dopisi

Razbor pri Slovejgradu. V naši občini živimo sedaj v lepi kmečki slogi. Letina nam nič kaj dobrega ne obeta; 22. maja smo imeli velike deževne plove z ogromno točo, ki je nekaterim uničila polovico pridelka. Pri sušenju nam nagaja slabo vreme, tako da se bo še to pokvarilo, kar je ostalo po toči. — God našega farnega patrona sv. Daniela ali lepo nedeljo obhajamo na dan 18. julija. Vsi ste vabjeni, da prihitite na ta dan k nam počastit sv. Daniela. — Na god sv.

Jakoba pa gremo vsi na goro sv. Uršule; tam kaj bo običajna služba božja in bo imel tudi vsak najlepšo priliko, da lahko prejme sv. zakramente. Za to cerkev se tudi pripravlja, da bi se napravil nov strop, kar je sedaj najnujnejša potreba. Zato se tudi vsi častilci sv. Uršule naprošajo, da bi k temu kolikor največ mogoče pripomogli.

Makole. Dne 4. julija, na predvečer praznika naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, so se videli kakor vsako leto po hribih krasni kresovi ter spominjali in oznanjali slavo naših blagovestnikov. Na žalost pa smo opazili, da naši zeleni makolski griči niso planteli, kakor je bilo to svoj čas. Nehote smo se povpraševali, kje so naši ponosni makolski fantje. Fantje, ne cepite svojih sil v fantovski prosvetni organizaciji, marveč v slogi in edinosti za izobrazbo v lastno korist in v čast našega kraja!

Vprašanja in odgovori.

Pogoji za sprejem k obmejni četli. K. F. v K. Treba je priporočeno poslati prošnjo poveljniku pograničnih čet v Skopju, jo kolkovati z 10 Din ter dokaziti z domovnico, da ste jugoslovanski državljani, z rojstnim listom, da niste preko 30 let star (ako ste redov ali kaplar) in ne preko 35 let (ako imate večjo šaržo), z npravnstvenim spričevalom, da ste dobrega obnašanja, z zdravniškim spričevalom, da ste zdrav, odnosno za službo sposoben, nadalje, da ste odslužili svoj kadroviski rok in zavezati se morate, služiti pri četi najmanj tri leta. Sedaj sprejemajo prošlice najprej na leto dni kot pripravilne in šele po tem letu jih prevedejo za stalne.

Priposestevanje poti skozi gozd. M. D. v L. Že od leta 1896 ste za prevoz listja in drv uporabljali kolovoz, ki teče deloma po tujem gozdu. Lastnik dotičnega gozda Vam je začel pot braniti in zahteva, da prosite, kadar hočete voziti. Vprašate, ali ste res dolžni prositi za pot, ali pa jo smete morda prosto uporabljati, zlasti, ker druge poti sploh ni. — Ze ces. patent od leta 1853 je določil, da se poljskih služnosti skozi gozdne parcele ne more več priposestevovati. Pridobiti se jih more le s pismeno pogodbo, poslednjevoljno odredbo ali s pravorekom, izdanim pri delitvi skupnih zemljišč. Naše najvišje sodišče je v neki pravdi izreklo, da je možno priposestevovati služnostno pravico v slučaju, ako skozi gozd že vodi kaka pot. Vendar pa sodišča navadno zahtevajo, da je ta pot vnešena v mapo. Ker pravite, da vodi skozi tuji gozd le kolovoz, Vam svetujemo, da se z lastnikom zlepega zme-nite, ker kak drug, zlasti samolasten postopek, očitno ne bi vodil do uspeha. Ako ne boste mogli doseči sporazuma in ako Vaših gozdnih proizvodov res ni mogoče izvoziti drugače, odnosno v drugi smeri, nego skozi tuji gozd, ali če bi bila druga način ali druga smer nerazmerno dražja, vložite prošnjo na okrajno glavarstvo po § 81 zakona o gozdih. Ta oblast mora v 30 dneh po predhodnem komisijskem ogledu in zaslišanju prizadetih oseb ter strokovnjakov izdati odločbo po načelu razlastitvenega postopanja. V tej odločbi se določijo: smer in velikost poti, način uporabljanja, rok, do katerega traja pravica uporabljati zasilno pot, in velikost odškodnine. Če je kakšna stranka nezadovoljna z odločbo upravnega oblastva glede odškodnine, ima pravico, predložiti svoj zahtevek rednemu civilnemu sodišču. Kot vidite, bi bila stvar združena s precejšnjimi stroški, katere bi morali trpeti Vi.

Oddaja električnega toka drugim odjemalcem. P. F. v R. Nek posestnik bo začel proizvajati električni tok in ga namerava oddajati tudi štirim drugim posestnikom. Vprašate, ali sme res

oddajati tok drugim osebam, ne da bi ustanovili zadruzo, odnosno brez zadevnega oblastnega dovolila, ali naj jemljete tok na števec ali proti pavšalnemu plačilu, koliko toka porabljajo posamezne žarnice. — Proizvajalec električnega toka slednjega ne sme oddajati drugim osebam proti plačilu brez oblastnega (obrnega) dovolila. Za to dovolilo bi moral plačati 3000 Din takse. Smel bi pa oddajati tok brez dovolila, ako bi odjemalci toka ne plačevali, marveč bi se dogovorilo, da prispevajo le k stroškom za vzdrževanje naprave in daljnovodov. Ako bi Vam ne prišlo ne eno ne drugo, bi bilo najbolje, da ustanovite zadruzo. — Plačevanje po pavšalu je bolj enostavno, po števcu pa bolj pravično, odnosno natančno. Števci stanejo okoli 400 Din. — Eno tako zvano kilovatno uro toka porabi žarnica s 16 svečami (vati) v 62 urah, s 25 svečami v 40 urah, s 30 svečami v 33 urah, s 40 svečami v 25 urah, s 60 svečami v 16 urah. Računa se namreč, da žarnica s tisoč vati (svečami) v eni uri porabi kilovatno uro toka.

Obiščite VI. MARIBORSKI TEDEN

od 31. julija do 8. avg. 1937

50% popusta na železnih in parobrodih od dne 29. julija do 10. avgusta 1937.

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija — Tekstil — Obrt — Trgovina — Kmetijska razstava — Prva fitopatološka razstava — Pokušnja vin — Zgodovina — Umetnost — Grafična razstava — Tujski promet — Akvaristična razstava — Kuncereja — Golobarska razstava — Razstava malih živali — Modna revija — Mednarodni plesni turnir — »Sen kresne noči« na prostem — Koncerti — Kongresi — Športne prireditve — Veselični park na razstavišču

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji
Zeleno, romantično Pohorje
Vinorodne Slovenske gorice
Gostoljubni, lepi Maribor
V a s v a b i j o !

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poljano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravo lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezplačno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Sprejem pridno dekle z dežele v stalno službo. Nastop 1. avgusta. Predstaviti se v pekarni: Maribor, Kettejeva ulica 22. 971

Vajenca išče Zadravec, mizarstvo, Velika Nedežlja. 968

Iščem majerja na posest v št. Ilju. Zglasiti se: Maribor, Krekova 18, I. nadstropje. 974

Kovač, podkovski in vozovni, z lastnim orodjem, dobi v najem kovačnico na vodni pogon. Najemnino (stanovanje, kovačnico, ogelje in kurjavo) je treba odslužiti. Prednost poročni. Ponudbe na graščino Galle, Lemberg, Dobrna. 977

Krojaškega vajenca poštenih staršev sprejem. Josip Vide, Maribor, Nova vas. 978

Vajenec se sprejme pri Antonu Čižeku, kovaškem mojstru, Sv. Marjeta ob Pesnici. 972

Osebo, ki mi posodi 30.000 Din, vzamem v domstirno oskrbo. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 988

Viničarja s štirimi do šest prvovrstnimi delovnimi močmi, vsi nad 16 let stari, sprejemem pod dobrimi pogoji. Takojšnje ponudbe je poslati: K. Čermelj, veletrgovina vina, Ljubljana, Dvorakova ulica 12. 981

Lončarskega pomočnika za šajbo in vajenca z vso oskrbo sprejemem takoj za stalno delo. Rajšp Marija, lončarstvo, Rače. 984

Kovaški vajenec se sprejme, kateri ima veselje do kovaške obrti. Osojnik Leo, voznik in podkovski kovač, Negova, p. Ivanjci. 975

POSESTVA:

Prodam posestvo, obsegajoče dva orala zemlje, hišo in gospodarsko poslopje. Cena 14.000 Din. Leskovšek Franc, Sladkagora, Šmarje pri Jelšah. 000

Parna pekarna v hiši z gostilno poceni na prodaj. Inventar na razpolago. Dvajset korakov od Glavnega trga v Mariboru. Vprašati v mlekarni, Maribor, Koroška cesta 10. 946

Ribniški mlin v Sp. Ivanjcih pri Gornji Radgoni odda v najem 1. oktobra 1937 uprava graščine Negova. Pogoji se doznajo v upravi. 932

RAZNO:

Stiskalnice za sadje prodam v Framu ob cesti. Ondi prodam tudi hišo z vsem zemljiščem ali delom istega. Vprašati v pisarni v Mariboru, Aleksandrova 10. 965

Spominki za gg. novomašnike. Kupite mu slovenski obrednik, razne uporabne knjige, križ, kip itd. Velika izbira v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 976

Posteljne odeje, res dobro prešite (domač izdelke), od najfinejše do najcenejše kvalitete (od 70 Din naprej), zglativnike, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo, koce, slamarice, gradl za maderce, puh in perje vedno v veliki zalogi pri A. Stuhec, specialna trgovina, izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolina ulica 5. 986

Dobro ohranjeno mlatilnico proda Josip Holc, posestnik v Galovšaku, Sv. Jurij ob Ščavnici. 976

Bencin motor 4 k. s., v dobrem stanju, poceni proda Frangež Jernej, Bohova, Hoče. 973

Potrebščine za nove sv. maše: papir za okraske, rože, papirne servijete, slovenske trake, črke za napise na slavolikih itd. v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 974

Opeka zopet naprodaj, tudi v zameno za drva. Ciglarna, Kamnica, Maribor. 987

Arnikov in lipov cvet, ržene rožičke (babji zob) kupujem po najvišji ceni. Starovašnik, trgovec, Vitanje. 983

Prodam malo rabljen enovprežni voz po zelo ugodni ceni. Alojz Peklar, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 2. 980

Obiščite našo trgovino! Mi Vam bomo postregli z lepim, trpežnim in cenanim blagom. Srečko Pihler, Maribor, Gosposka 5. 943

Ljubenske hranilnice in posojilnice knjižice kupim in plačam največ. Ponudbe prosim Josip Krapež, Celje, hotel »Union«. 989

Krep-papir in gros v Cirilovi Maribor-Ptuj

Kupim dobro mlatilnico in gepelj. Cvahte, Sveti Jernej, p. Loče pri Poljčanah. 982

Gospodinja pozor! Dobro olje lahko izdelate in plačate od litra 1 Din, tudi zamenjam in meljem zrno, kupujem rips po dnevnih cenah. Pri ljarni, Grašič, prej Večernik, Jelovec, Maribor. 990

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave pljače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Trg. Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 940

Za vkuhanje sadja in sočivja so najboljši Weckovi aparati in kozarci. Prodaja Josip Jagodič, Celje, Gubčeva ulica 2. Zaloga železnine in špecerije. »Weck« ceniki zastoj. 914

Kmetje! Zamenjajte rips in drugo oljnato seme v tovarni olja v Mariboru, Taborska ulica 7, južna stran mosta. 929

Bakije za obhode v Cirilovi v Mariboru in v Ptuj!

Starinarina, Koroška cesta 10: večja izbira ostankov svile od 6 Din, cajg, oksford, obleke, hlače, srajce in drugo blago, postelje, omare, mize, stoli. 991

Vsak govori, da najceneje se dobi »Pri stari-narju«, Koroška cesta 6, ostanki svile, cajga, belo, rjavo in plavo platno, barhent, delen, oksford, tiskovina za predpasnike od 4.50 Din, moške in ženske srajce, hlače vse velikosti, gate, otroške obleke od 12 Din, predpasniki. Pri vsakem nakupu ostanke brezplačno. 992

Pisalni stroj, dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v upravi lista. 993

»MOSTIN« za napravljane izvrstne domače pi-jače. Steklenica po 20 Din. Drogerija J. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 883

Lampijoni in vse druge potrebščine za veselice v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 994

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank kupimo in izplačamo gotovino takoj. Bančno-kom. zavod, Maribor, Aleksandrova 40. Za odgovor za 3 Din znamk. 678

Prodam dobro ohranjen pisalni stroj. Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5. 995

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice v Slov. Bistrici, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 25. julija 1937 ob 9. uri dopoldne v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskih zaključkov z dne 25. septembra in 31. decembra 1936. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. Če bi občni zbor ne bil sklepčen ob določen uri, se vrši uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom pri vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 994

Kmetje, pozor!

Mlin Rosenberg, Maribor, zopet zamenjava. Prvovrstna moka in visoki procenti. — Poskusite!

Vse vrste šampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Priporočamo naše liste:

Tedniki:

SLOVENSKI GOSPODAR, izhaja vsako sredo, 16 strani in stane letno Din 32, polletno Din 16 in četrtletno 9 Din.

DELAVSKA FRONTA, izhaja vsako soboto, veliki format, stane celoletno Din 36, polletno Din 18 in četrtletno Din 10.

NEDELJA, verski tednik katoliških Slovencev, izhaja vsak četrtek na 16 straneh, stane letno le 24 Din, polletno 12 ali mesečno Din 2.

Mesečniki:

KRALJESTVO BOŽJE, Slomšekov list, ki piše predvsem o delu za beatifikacijo Slomškega in Ciril Metodovi ideji, stane letno Din 15.

NAŠ DOM, list slovenske družine, za razvedrilo in zabavo, bogato ilustriran, uganke itd. z nagradami. Izhaja mesečno in stane letno Din 20.

KMEČKA ŽENA, list za priprosto gospodinjstvo. Izhaja vsak mesec, ima vsakokrat poleg primernega čtiva tudi kuhinjske recepte za kuharice. Letno stane Din 20.

Vsi ti listi imajo upravo v Mariboru, Koroška cesta 5, in se lahko naročijo na tak način, da se piše na upravo lista dopisnico, nakar pošljemo en izvod s položnico.

RAZNO:

Postelja, omara, miza na prodaj. Frohm, Maribor, Majistrova 14/I, 967

Svete gore, povest o veliki božji poti Svete gore pod Sv. gorami, je izšla v knjigi. Dobi se v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. Broš. 18 Din, vez. 28 Din.

Čunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljši: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 536

Cement, glasovito Bohovo strešno opeko, koruzo, banatsko pšenično moko, manufakturno in špecerijsko blago na veliko in malo, nudi po izredno ugodnih cenah E. Zdolšek, trgovina z mešanim blagom, Sv. Jurij ob južni železnici. 428

Potrebščine za vkuhanje sadja v Cirilovi Maribor-Ptuj.

Slovenske trake vseh velikosti, navadne in svilene, z napisi in brez napisa, naročajte v Cirilovi v Mariboru in Ptuj!

Prvovrstna nemška kolesa, posebno dolga, s mufno, s prvovrstnim prostim tekom, dobra pnevmatika, komplet s pumpo, taško, široko sedlo, tri leta garancija, 590 Din. Mnogo boljše, specijalni okviri, s dvojnimi mufni, dvojno lotanje, original torpedo, najboljši Michelin pnevmatika, komplet, pet let garancija, 750 Din. Šivalni stroji, pogrezljivi, mnogo poznati Gritzner, 1800 Din. Vsak dan pohvalna pisma. V. Šket, Vransko. 961

Velika prodaja

Prav lepi poldelni od 6—12 Din, svilena »krepdešinka« v vseh barvah po 16 Din, ženske kombineze, bluze od 20—28 Din ter vse drugo blago po jako nizkih cenah kupite pri

Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15.

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Veljaven od 21. maja 1937.

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema!

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Kupujte pri naših inserentih!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

VSAK PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospoka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

 Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.